TYÖTAPATURMAT - TILASTOJULKAISU 2014

Tilastovuodet 2005 - 2013

TVL

Käytetyt käsitteet

Palkansaaja
Työnantajan vakuuttamisvelvollisuuden piiriin kuuluvat työsuhteiset työntekijät sekä työvoimapoliittisessa aikuiskoulutuksessa olevat henkilöt, rangaistus-, huolto- ja hoitolaitoksiin otetut henkilöt sekä opiskelijat ja koululaiset tietyltä osin.

Yrittäjä
Vapaaehtoisesti vakuutetut yrittäjät, heidän yritykseen työllistetyt perheenjäsenensä sekä muut pakollisen lakisääteisen työtapaturmavakuutuksen ulkopuolelle jäävät, mutta vastaavan turvan tapaturmavakuutuslain 57 § mukaisella vapaaehtoisella vakuutuksella vakuutetut henkilöt.

Työtapaturma
Työpaikka- tai työmatkatapaturma

Työpaikkatapaturma
Työpaikalla, työpaikkaan kuuluvalla alueella tai työpaikan kahden toimipisteen välisellä matkalla sattunut työtapaturma

Työmatkatapaturma
Tapaturma, joka sattuu matkalla asunnosta työpaikalle tai työpaikalta takaisin asunnolle. (Tarkka määritelmä tapaturmavakuutuslaissa.)

Yhteistyöllä kohti turvallisempaa työympäristöä

Työtapaturmia sattui vuonna 2013 palkansaajille 124 947, joista työpaikkatapaturmia oli 102 985 ja työmatkatapaturmia 21 962. Lukumäärät ovat jonkin verran pienemmät kuin edellisvuonna, mutta selvästi alemmat kuin huippuvuonna 2008 jolloin sattui 141 427 tapaturmaa. Lasku johtuu ennen kaikkea työn määrän vähenemisestä.

Työpaikkatapaturmien lukumäärä suhteessa tehtyyn työhön, tapaturmataajuus, laski vuonna 2013 lähes kaikilla toimialoilla. Tämä kertoo, että työturvallisuus Suomessa on kohentunut. Kehityssuunta on oikea, vaikka millään toimialalla työturvallisuudessa ei otettu isoja loikkia.

Työpaikkatapaturmissa kuoli ennakkoarvion mukaan 20 palkansaajaa vuonna 2013. Tämä on kaikkien aikojen alhaisin lukema. Vuonna 2012 työpaikkatapaturmissa sai surmansa 32 palkansaajaa. Valitettavaa kuitenkin on, että samantyyppiset kuolemaan johtavat työpaikkatapaturmat tuntuvat toistuvan vuosi toisensa jälkeen.

Suomessa on hyvin toimiva vakavien työpaikkatapaturmien onnettomuustutkintajärjestelmä. Sen ansiosta tiedämme, miten lähes kaikki kuoleman vaaran aiheuttavat tilanteet voitaisiin torjua. Tieto ei vain tavoita vielä kaikkia työpaikkoja.

Työturvallisuusviestinnän keinoja ja kanavia pitää miettiä uudelleen. Turvallisuusviestintää tekevien tahojen välistä yhteistyötä tulisi kehittää edelleen viestin työpaikoille perille saamiseksi.

THL:n uhritutkimuksen mukaan Suomessa sattuu lähes miljoona tapaturmaa vuosittain. Työtapaturmien lukumäärä kaikista Suomessa vuosittain sattuvista tapaturmista on varsin pieni, vuonna 2013 noin 132 000 työtapaturmaa.

Haastattelututkimusten perusteella tiedetään, että tämän lisäksi vuosittain sattuu lievempiä työtapaturmia, joista ei aiheudu kuluja ja joista ei tämä vuoksi tehdä vahinkoilmoitusta vakuutuslaitoksille.

Huolimatta hyvästä kehityksestä meidän on edelleen ponnisteltava turvallisemman työympäristön ja työmatkaliikenteen saavuttamiseksi. Olisi toivottavaa, että tapaturmataajuudet laskisivat rivakammin ja kaikkien yritysten osalta.

Toivon, että tämä vuosittain julkaistava tilastokatsauksemme on avuksi käytännössä työpaikoilla työturvallisuutta mietittäessä ja kehitettäessä.

Helsingissä 15.9.2014

Jussi Kauma

Toimitusjohtaja
Tapaturmavakuutuslaitosten liitto

Tilastojulkaisun lukuohjeet

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto (TVL) laatii vuosittain lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta korvatuista vahingoista tilastojulkaisun, joka perustuu vakuutuslaitoksien sille toimittamiin tietoihin. Tilaston laadinnasta on säädetty tapaturmavakuutuslaissa.

Tapaturmat tilastoidaan sattumisvuoden mukaan. Tilastoissa ovat mukana vahingot, joista on maksettu korvauksia sattumisvuotta seuraavan vuoden loppuun mennessä. Sattumisvuosien vertailtavuuden varmistamiseksi vahinkoja, joiden ilmoitusviive on tätä suurempi, ei ole huomioitu tilastoissa.

Tilastovuoden 2013 osalta käytettävissä on tiedot tapaturmista, joista on tehty korvauspäätös viimeistään 31.3.2014. Vuoden 2013 tiedot ovat siis ennakollisia, koska tilastoaineistoa ei ole kertynyt koko vuodelta 2014. Tässä julkaisussa esitetyt vuotta 2013 koskevat tiedot on laskettu korottamalla tilastoaineistosta laskettuja lukumääriä niin kutsutulla selvityskertoimella. Kokonaislukumääriin sovellettu kerroin on 1,05.

Työn riskin havainnollistamiseksi tapaturmamäärät on suhteutettu palkansaajien tekemän työn määrään. Tapaturmataajuusluku kertoo sattuneiden työtapaturmien lukumäärän miljoonaa työtuntia kohti. Tässä julkaisussa taajuuksien laskennassa on käytetty Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaisia työtunteja.

Oppilaille ja hoitolaitoshoidokeille sattuneet vahingot on taajuuksia laskettaessa poistettu, koska heidän osaltaan tietoja tehtyjen työtuntien määristä ei ole käytettävissä.

Vuokratyönä tehdyt tunnit on vuodesta 2008 kohdennettu ”Hallinto- ja tukipalvelutoiminta” –päätoimialan osana olevalle ”työllistämistoiminta”-toimialalle.

Lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta korvataan myös ammattitautitapauksia sekä ammattitautiepäilyjä. Tässä julkaisussa käsitellään vain työtapaturmiin liittyviä tilastotietoja.

Tapaturmien luokittelu

Työtapaturmien vakavuus luokitellaan tilastojulkaisussa tapaturmasta aiheutuneen työkyvyttömyyden keston mukaan. Sattumisvuosien vertailtavuuden varmistamiseksi vakavuuden laskennassa on huomioitu vain sattumisvuotta seuraavan vuoden loppuun mennessä korvatut työkyvyttömyysjaksot. Tilastojulkaisussa ei esitetä vakavuustietoja vuoden 2013 osalta, koska julkaisun tuotantohetkellä on käytettävissä vain alkuvuoden 2014 korvaustiedot.

Julkaisussa käytetään ”Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ammattiluokitus 2009” –luokitusta. Luokitus perustuu alun perin Tilastokeskuksen ammattiluokitukseen 1987. Luokitukset löytyvät TVL:n kotisivuilta kohdasta ”Julkaisut ja lomakkeet”.

Työpaikkatapaturmien sattumisolosuhteista käytetään yhteiseurooppalaisen työtapaturmien tilastoluokittelun (ESAW) mukaisia muuttujia. Järjestelmän mukainen luokittelu aloitettiin vuonna 2003 Suomessa. Sattumisolosuhteita kuvaavat kahdeksan muuttujaa:

- työtehtävä
- työsuoritus
- poikkeama
- vahingoittumistapa
- vahingoittumistapaan liittyvä välitön aiheuttaja
- työpiste
- vamman laatu
- vahingoittunut kehon osa

Täydellinen ESAW-luokittelu löytyy muun muassa TVL:n kotisivuilta kohdasta ”Tilastot”.

Työtapaturman ilmoitusmenettely

Työnantajalla on Suomessa lakisääteinen velvollisuus vakuuttaa työntekijänsä työtapaturmien ja ammattitautien varalta. Yrittäjä voi halutessaan ottaa omaksi turvakseen vapaaehtoisen yrittäjien tapaturmavakuutuksen. Tilastoja siitä, moniko yrittäjä on vakuutuksen ottanut, ei ole saatavissa. Tämän vuoksi julkaisussa esitettävät suhdeluvut on laskettu vain palkansaajien osalta.

Työnantajan on lain mukaan täytettävä ja toimitettava vakuutusyhtiölle tapaturmailmoitus työntekijälleen sattuneesta työtapaturmasta. Tapaturmailmoituslomakkeella kerrotaan muun muassa tiedot vahingoittuneesta, sattuneesta vahinkotapahtumasta ja työnantajasta. Tapaturmailmoituslomake on tämän julkaisun liitteenä 1.

Vakuutuslaitoksen on ratkaistava ilmoitetun vahingon korvattavuus viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutuslaitos on saanut ratkaisuun riittävät tiedot käyttöönsä.

Tapaturmien lukumäärät laskevat - lievimpien osuus kasvaa

Vuonna 2013 lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta korvattiin 132 046 työtapaturmaa, joista 124 947 palkansaajille ja 7 099 yrittäjille. Kokonaismäärä on 1,8 % vähemmän kuin vuonna 2012 ja 4,3 % vähemmän kuin vuonna 2011.

Palkansaajille vuonna 2013 sattuneista korvatuista työtapaturmista 102 985 tapahtui työssä tai työstä johtuvissa olosuhteissa ja 21 962 kodin ja työpaikan välisellä matkalla. Vastaavasti vapaaehtoisesti itsensä vakuuttaneille yrittäjille korvattiin 6 454 työpaikkatapaturmaa ja 645 työmatkatapaturmaa.

Yrittäjien työpaikka- sekä työmatkatapaturmien lukumäärä on kumpikin tarkastelujakson (vuodet 2005-2013) korkein. Yrittäjien työtapaturmia käsitellään tarkemmin erillisessä luvussa. Heidän osaltaan lukujen suhteuttaminen ja suhdelukujen laskeminen on vaikeampaa, koska vakuutuksen ottaminen on vapaaehtoista. Työtapaturmista kerätyt luokittelutiedot osoittavat selvästi, että yrittäjien työtapaturmien jakaumat eivät eroa juurikaan palkansaajien työtapaturmista. Konkreettiset toimet niin yrittäjän kuin palkansaajien työtapaturmien ennaltaehkäisyyn ovat samanlaisia.

Vuonna 2012 palkansaajille sattui 10 875 työtapaturmaa, jotka johtivat yli 30 kalenteripäivän työkyvyttömyyteen. Vuonna 2011 vastaavia vakavia työtapaturmia sattui palkansaajille 11 207 eli vakavien työtapaturmien määrä laski noin 3 %. Vuonna 2013 sattuneiden vakavimpien työtapaturmien vakavuustieto ei ole vielä aiempiin vuosiin vertailukelpoinen. Vuonna 2013 sattuneiden työtapaturmien vakavuustieto luokitellaan 31.12.2014 olevan tiedon mukaisesti.

Työtapaturmien lukumäärällä ja lukumäärässä näkyvillä muutoksilla on vahva yhteys suomalaiseen työelämään, tuotantomäärien ja erilaisten palvelusuoritteiden määrän kehitykseen. Kokonaismäärässä tapahtuvat vaihtelut ovat monen eri tekijän yhteisvaikutusta, mitkä osin kompensoivat toisiaan. Yleiskehityksen seurannalla ei saada riittävän tarkkaa tietoa työpaikoilla tehtävään tapaturmantorjuntaan ja siksi työtapaturmien suhteen merkityksellisimpiä toimialoja tarkastellaan tässä tilastojulkaisussa myös erikseen.

Herkimmin taloustilanteeseen reagoivilla toimialoilla on myös korkeat tapaturmataajuustasot. Työtapaturmien kokonaismäärän vaihtelu seuraa etenkin rakentamisen, teollisuuden ja kuljetuksen toimialojen työtuntimäärien muutoksia. Kaupan, palveluiden, kuntasektorin ja valtion osalta kehitys on yleensä vakaampaa. Vuoteen 2012 verrattuna palkansaajien tekemien työtuntien määrä laski 1,4 % vuonna 2013, kun vuotta aiemmin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen keräämien työtuntitietojen kokonaismäärässä ei tapahtunut merkittävää muutosta.

Vuonna 2013 korvattiin

- 102 985 palkansaajien työpaikkatapaturmaa
- 21 962 palkansaajien työmatkatapaturmaa

1. Palkansaajien ja yrittäjien korvatut työtapaturmat

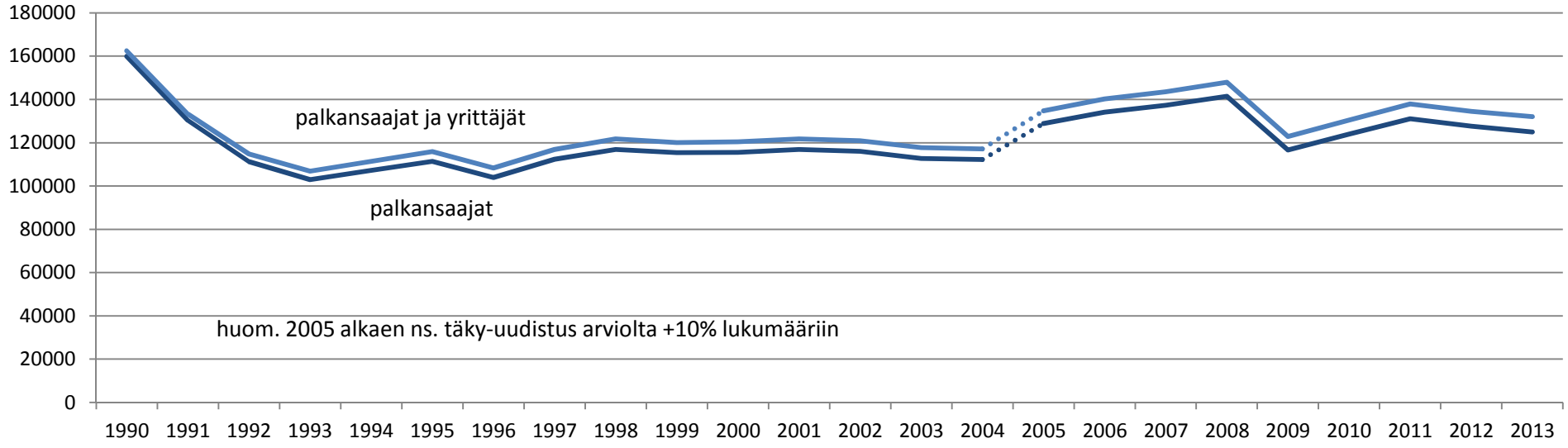

2. Palkansaajien ja yrittäjien korvatut työpaikkatapaturmat ja työmatkatapaturmat

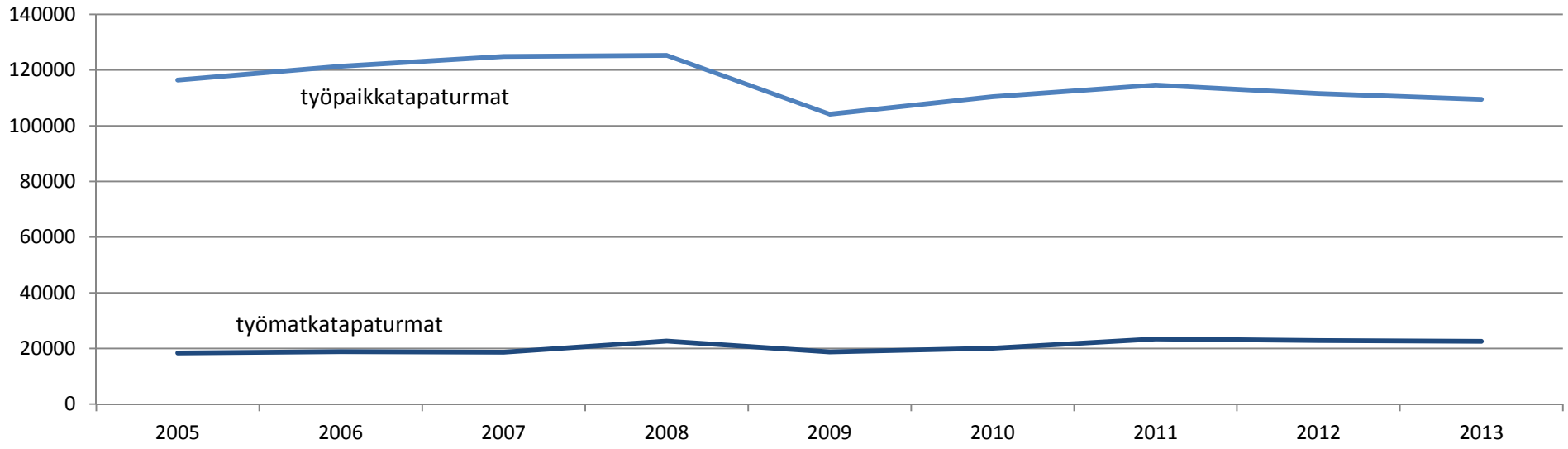

Palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuus edelleen loivassa laskussa

Vuonna 2013 palkansaajien työpaikkatapaturmia korvattiin keskimäärin noin 30,2 kappaletta miljoonaa tehtyä työtuntia kohden. Miljoona tehtyä tuntia vastaa keskimäärin noin 638 henkilön täyttä työaikaa.

Taajuustaso tarkoittaa käytännössä, että jokaista noin 21 palkansaajaa kohden korvattiin keskimäärin yksi työpaikkatapaturma. On kuitenkin hyvä huomata, että eri töissä taajuustaso vaihtelee huomattavasti eikä kaikkien alojen keskiarvo ole paras vertailukohta oman työpaikan taajuustason arviointiin. Tämän tilastojulkaisun tarkastelujaksolla taajuustrendi on selvästi laskeva.

EU:n tilastovirasto Eurostat ohjeistaa käyttämään tilastoinnissa vähintään neljän päivän työkyvyttömyyden alarajaa. Palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuus oli noin 12,3 vähintään neljän kalenteripäivän työkyvyttömyyteen johtanutta työpaikkatapaturmaa miljoona tehtyä työtuntia kohti vuonna 2013.

Neljän päivän työkyvyttömyysrajaa käyttävä taajuusluku on laskenut tarkastelujakson aikana vielä jyrkemmin kuin kaikista korvatuista työpaikkatapaturmista laskettu taajuusluku. Osaltaan taajuusluvun lasku saattaa kertoa yhteiskunnassa tehtävien töiden luonteen muutoksesta, osaltaan mahdollisesti myös tehdyn työturvallisuustyön tuloksista kuten esimerkiksi työn kehittämisestä, suojausten ja suojainten käytöstä.

Vuoteen 2012 asti tarkastelujaksolla vakavimpien, yli 30 kalenteripäivän työkyvyttömyyden aiheuttaneiden työpaikkatapaturmien osuus kaikista korvatuista työpaikkatapaturmista on pysynyt melko samalla tasolla. Tämä vakavuuskehitys palkansaajien työpaikkatapaturmissa havaittiin jo vuoden takaisessa tilastojulkaisussa ja kehitys näyttää jatkuvan edelleen samanlaisena.

Erikseen tehdyssä analyysissa havaittiin myös, että vanhemmilla työntekijöillä vakavan tapaturman taajuuskomponentti kasvaa. Suurten ikäluokkien vaikutus vakavimpien työtapaturmien määrään voi uusimmilla tilastovuosilla olla kohtuullisen suuri. Samalla suurten ikäluokkien vanhuuseläkkeelle siirtyminen voi nuorentaa keskimääräisesti työvoimaa ja sitä kautta lisätä lievimpien tapaturmien osuutta.

Iän vaikutusta työpaikkatapaturmien taajuuteen käsittelevän analyysin tiivistelmä on luettavissa Tapaturmavakuutus-lehden numerosta 2/2014 sivulta 14 tai lehden nettiversiosta osoitteesta www.digipaper.fi/tvl .

Työmatkatapaturmissa vakavien yli 30 päivän työkyvyttömyyden aiheuttaneiden tapaturmien osuus on suurempi kuin työpaikkatapaturmissa. Myös työmatkatapaturmista näkyy lievien, alle 4 kalenteripäivän työkyvyttömyyden aiheuttaneiden tapaturmien osuuden kasvu, vaikka vakavien yli 30 päivän tapaturmien määrä on pysynyt ennallaan.

Yrittäjien, oppilaiden ja hoitolaitoshoidokkien työpaikkatapaturmista ei lasketa taajuuslukuja, koska vahinkolukumäärää vastaavan luotettavan työn määrätiedon löytäminen on vaikeaa. Myöskään työmatkatapaturmien suhteuttaminen työtunteihin ei ole optimaalista, koska esimerkiksi keliolosuhteet, liikkumisreittien ja kulkutapojen valinnat vaikuttavat enemmän kuin työvuoron keskimääräinen kesto.

3. Palkansaajien tekemät työtunnit (1000h)

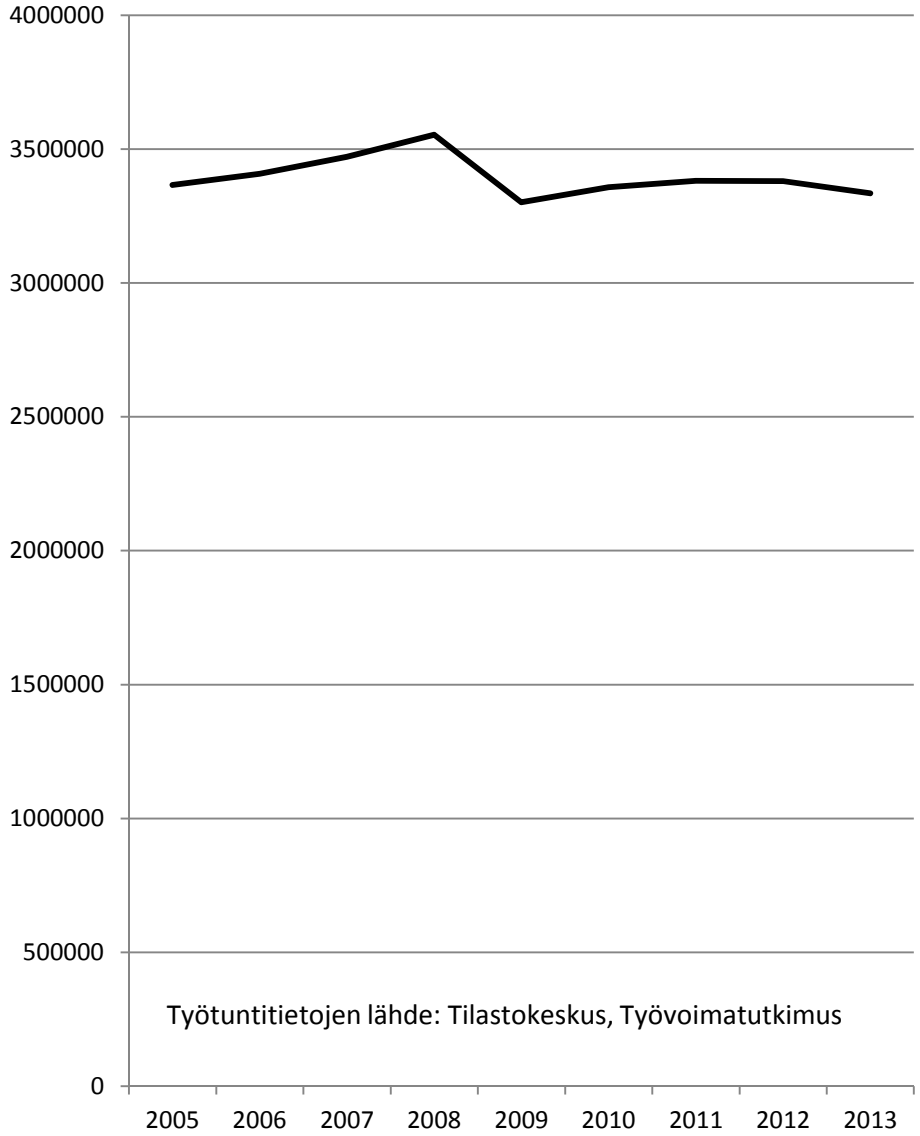

4. Palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuus (yksikkö tapaturmaa per miljoona työtuntia)

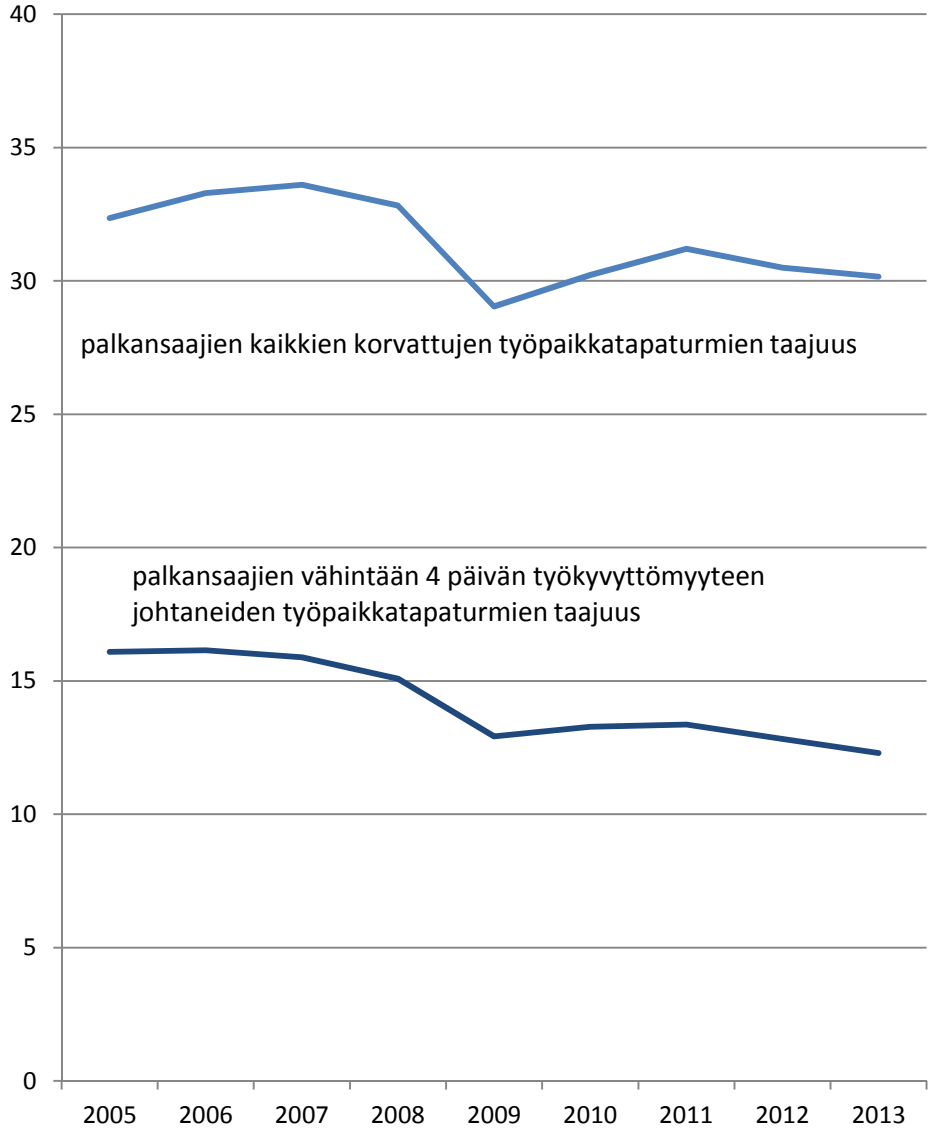

5. Palkansaajien työpaikkatapaturmat työkyvyttömyyden keston mukaan

(lukumäärät ja vastaavat vakavuusluokkien %-osuudet)

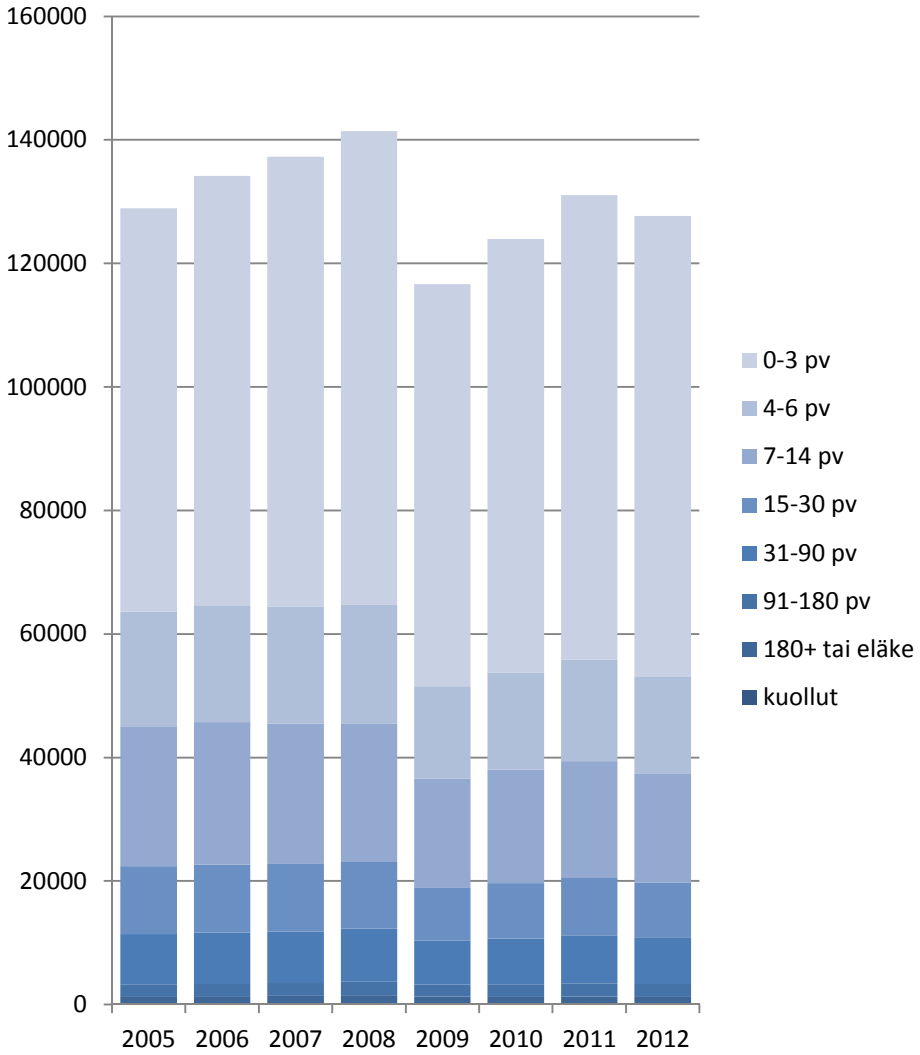

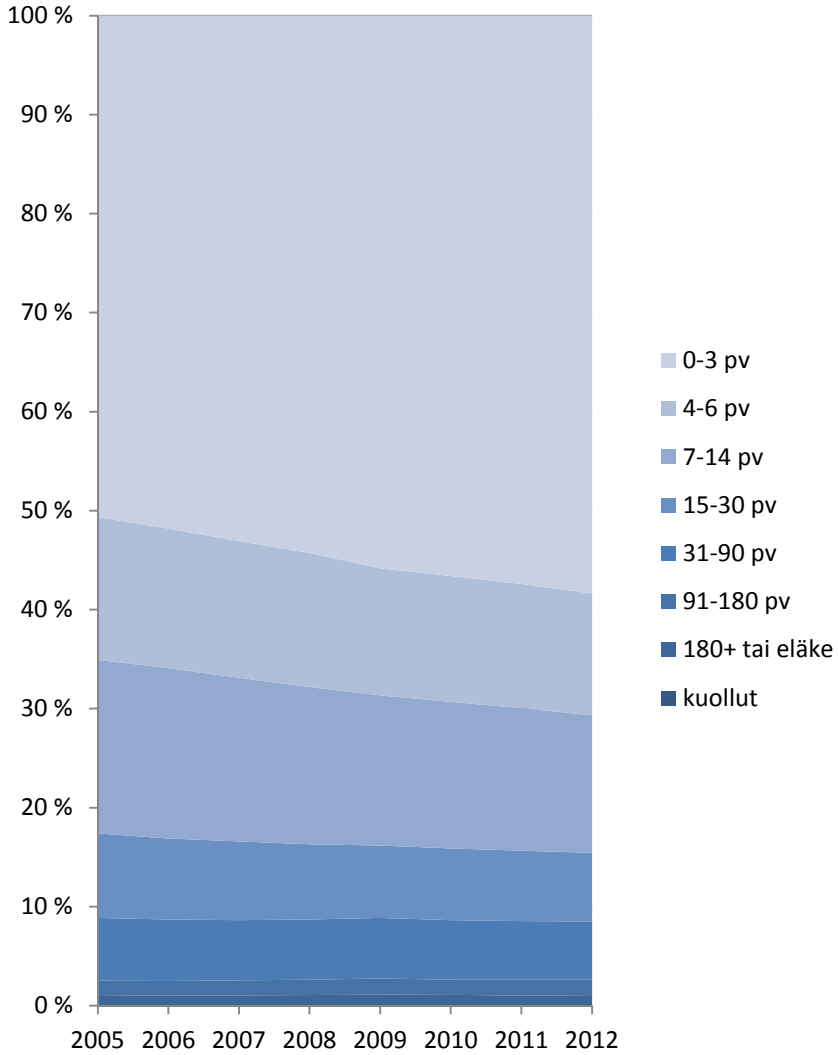

Työpaikka- ja työmatka-tapaturmakuolemien määrä edelleen laskussa

TVL:n ennakkoarvion mukaan vuoden 2013 työpaikkatapaturmissa kuoli 20 palkansaajaa ja työmatkatapaturmissa 12 palkansaajaa. Vuotta aiemmin työpaikkatapaturmissa kuoli 32 palkansaajaa sekä työmatkatapaturmissa 16 palkansaajaa.

Vakuutettujen yrittäjien työtapaturmakuolemia sattuu myös vuosittain, vuonna 2012 vakuutettuja yrittäjiä kuoli työpaikkatapaturmissa 4 ja työmatkatapaturmissa 2.

Pidemmän aikavälin tarkastelussa kuolemaan johtaneet työtapaturmat ovat vähentyneet selvästi sekä työpaikka- että työmatkatapaturmien osalta.

Päätoimialoittain tarkasteltuna palkansaajien kuolemaan johtaneita työpaikkatapaturmia tapahtui vuonna 2012 eniten rakentamisen päätoimialalla (7), kuljetuksessa ja varastoinnissa (6) sekä teollisuudessa (5). Myös pitkällä aikavälillä näillä kolmella päätoimialalla on sattunut eniten kuolemaan johtaneita palkansaajien työpaikkatapaturmia. Näiden päätoimialojen jälkeen eniten kuolemaan johtaneita palkansaajien työpaikkatapaturmia on sattunut kaupan alalla, kuntasektorilla ja hallinto- ja tukipalvelutoiminnan päätoimialoilla.

Luvuissa ei ole mukana kuolemaan johtaneita ammattitauteja, joita on edelleen noin 100 vuosittain. Ammattitautikuolemantapaukset ovat lähes kaikki asbestialtisteisia ja niissä altistuminen on tyypillisesti tapahtunut jo useita vuosikymmeniä aiemmin.

Viikon alkupuolella sattuu enemmän työpaikkatapaturmia

Työtapaturmatilastosta näkyy selvästi, että työpaikkatapaturmia kertyy erityisesti viikon ensimmäisille arkipäiville. Tämä ilmiö on näkynyt tilastossa jo viimeiset vuosikymmenet. Toimialakohtaisesti voi olla vaihtelevia käytäntöjä, esimerkiksi työt voivat painottua alkuviikkoon ja vastaavasti loppuviikosta pidetään ehkä enemmän vapaapäiviä. Työmatkatapaturmiin yksittäisten päivien liukkausolosuhteilla on enemmän vaikutusta.

Ennakkoarvio - Vuonna 2013 kuoli

- 20 palkansaajaa työpaikkatapaturmissa
- 12 palkansaajaa työmatkatapaturmissa

Lisätietoja työpaikkakuolemaan johtaneista tapaturmista työpaikkaonnettomuuksien tutkintajärjestelmän raporteista, osoitteesta: http://totti.tvl.fi/.

6. Kuolemaan johtaneet työtapaturmat

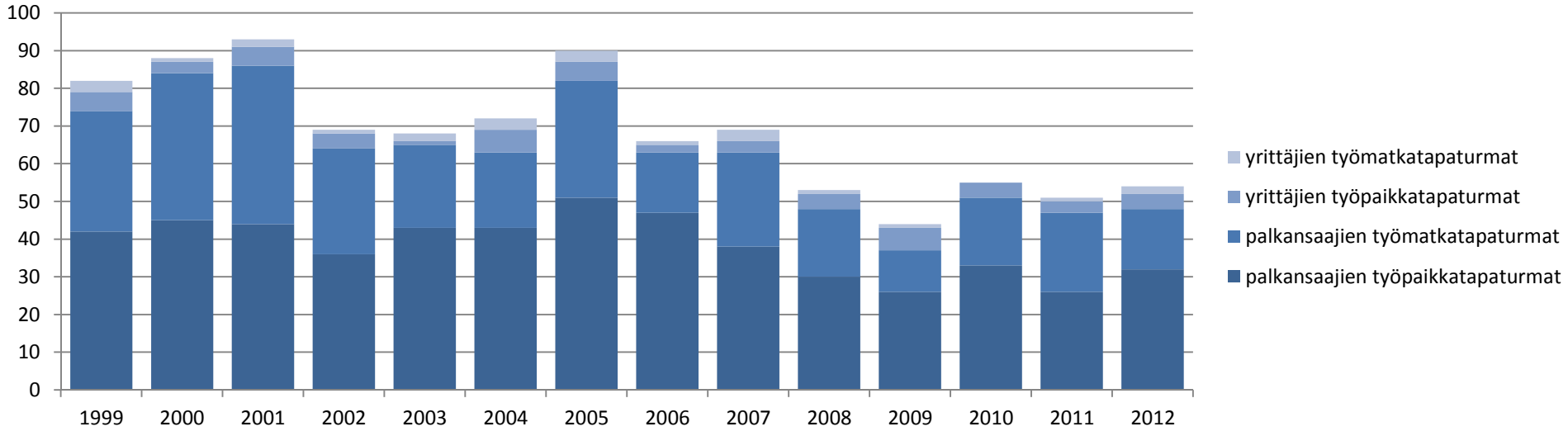

7. Palkansaajien työpaikkatapaturmat 2013 viikonpäivittäin (%)

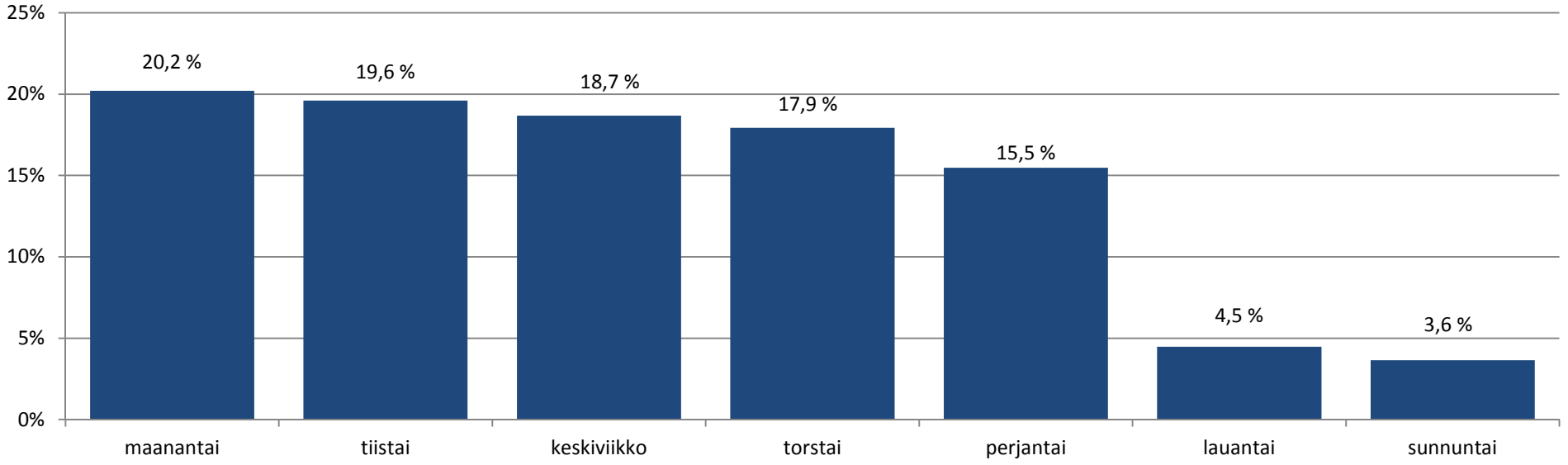

Työpaikkatapaturmien taajuus laskee melkein kaikilla toimialoilla

Useilla perinteisesti tapaturmavaaralliseksi mielletyillä toimialoilla työpaikkatapaturmien taajuus on laskenut ja laskee edelleen. Samaan aikaan eräillä muilla päätoimialoilla työpaikkatapaturmien taajuus on ollut nousussa. Esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen päätoimialalla tarkastelujakson aikana palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuus on noussut peräti 45 %. Sähkön, kaasu- ja lämpöhuollon sekä jäähdytysliiketoiminnan toimialalla taajuus on noussut, vaikkakin toimiala on verraten pieni työtuntien sekä työtapaturmien lukumäärien suhteen.

Myös julkisen hallinnon toimialalla sekä ammatillisen, tieteellisen ja tekninen toiminnan päätoimialalla taajuus nousi vuonna 2013. Ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan päätoimialan bkt-osuus on myös kasvanut tasaisesti Suomessa koko tarkastelujakson ajan. Tämä saattaa olla seurausta erikoistuneiden töiden pitkään jatkuneesta ulkoistamiskehityksestä. Työt, jotka ennen tehtiin osana esimerkiksi teollista toimintaa, ostetaan nykyään erikoistuneelta pienyritykseltä. Ulkoistamisen seurauksena toimiala vaihtuu vaikka työ itsessään on sama kuin ennenkin.

Työtapaturmien määrä ja taajuus vaihtelevat alueellisesti ja vuodenajan mukaan

Maakunnittain tarkasteltuna työtapaturmien lukumäärissä ja taajuuksissa on eroja. Eniten työtapaturmia sattuu edelleenkin alueilla, joissa asuu ja työskentelee paljon ihmisiä. Eroja selittävät työntekijöiden määrän lisäksi erilaiset elinkeinorakenteet, mutta tästä huolimatta toimialoittainenkin työpaikkatapaturmien taajuus näyttää vaihtelevan alueellisesti.

Suhteellisesti palkansaajien työpaikkatapaturmat lisääntyivät vuonna 2013 edellisvuoteen verrattuna eniten Pohjois-Karjalassa 11 % ja Kainuussa 6 %. Eniten työpaikkatapaturmat näyttivät vähentyvän Pohjois-Pohjanmaalla, noin 10 %.

Pohjois-Savon alueen työpaikkatapaturmien määrässä havaittiin virhe rekisteriaineistossa. Virheen korjaus näkyy nyt maakunnan työpaikkatapaturmien lukumäärän laskuna. Varsinkin liikkuvien töiden osalta työtuntitiedon ja tapaturmien sattumispaikkojen yhteensovittaminen aiheuttaa epätarkkuutta taajuuslukujen laskentaan.

Työpaikka- ja työmatkatapaturmien lukumäärissä näkyy voimakas vuodenaikavaihtelu. Tehdyn työn määrä vaihtelee esimerkiksi arkipyhien ja suosittujen lomakuukausien mukaan. Jotkut työt ovat edelleen varsin kausiluonteisia.

Työmatkatapaturmia sattuu eniten liukkaiden kelien aikaan. Erityisen liukkaat kelit erottuvat selvästi ja myös alueellisesti työmat-

katapaturmien lukumäärissä – liukkaan kelin aikaan työmatkatapaturmia sattuu moninkertainen määrä keskimääräiseen nähden ja määrällisesti työmatkatapaturmia sattuu enemmän alueilla joissa työmatkoja kuljetaan runsaasti jalan tai polkupyörällä. Viimeisimmän tilastovuoden 2013 osalta kuukausijakaumaa ei voida luotettavasti vielä esittää, koska aineiston kertymisen viiveen vuoksi loppuvuoden osalta puuttuu vielä tietoja.

Muuttuuko töiden sisältö?

Mikäli kaikkia korvattuja työtapaturmia tarkastellaan TVL:n ammattiluokituksen mukaan, nähdään että viimeisten vuosien aikana pääluokan tasolla työtapaturmien kokonaismäärä on kasvanut selvästi vain terveydenhuollon ja sosiaalialan ammateissa ja hieman vähemmän teknillisen, tieteellisen, lainopillisen, humanistisen tai taiteellisen työn pääryhmässä.

Nykyisellään työpaikkatapaturmien taajuuksia ei saada laskettua luotettavasti ammattiluokittain, mutta todennäköisesti työtapaturmien lukumäärän kasvua näissä ammattiryhmissä selittää työn määrän lisääntyminen.

Muissa pääryhmissä työtapaturmien lukumäärät ovat sen sijaan laskeneet, mikä osaltaan on luultavimmin pitkittyneen taantuman ja käynnissä olevan rakennemuutoksen seurausta.

Tilastotiedot käyttöön

Työpaikkatapaturmien sattumisolosuhteista kerätään järjestelmällisesti tietoja. Saatavia tietoja voidaan käyttää hyväksi esimerkiksi oman työpaikan työturvallisuustyön kohdentamisessa.

Yksi kerättävistä luokitelluista tiedoista on vahingoittumistapa, johon ohjeen mukaan merkitään miten vahingoittunut ruumiinosa joutui kosketuksiin vamman aiheuttajan kanssa. Mikäli vahingoittumistapoja on useita, merkitään vakavimman vamman aiheuttanut.

Palkansaajien vähintään 4 päivän työkyvyttömyyteen johtaneiden työpaikkatapatumien jakauma työsuorituksen mukaan vuonna 2013

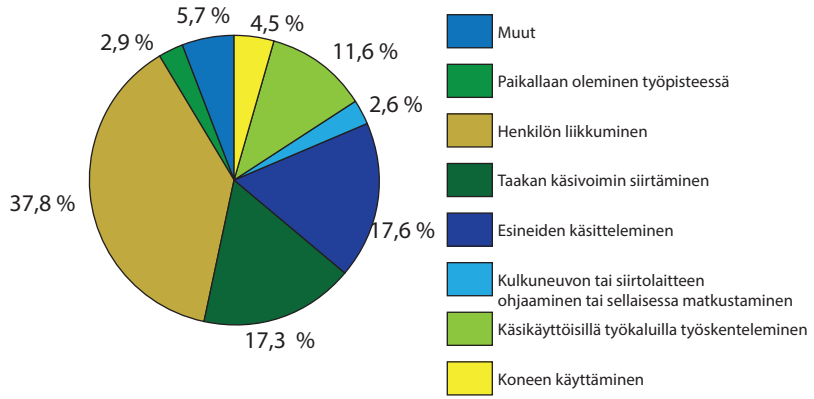

Yritykset voivat saada tarkemmin muun muassa toimialaan tai ammattiluokkiin kohdennettuja tilastotietoja omasta vakuutusyhtiöstään.

8. Palkansaajien korvattujen työpaikkatapaturmien lukumäärä AVI:n työsuojelun vastuualueittain 2013

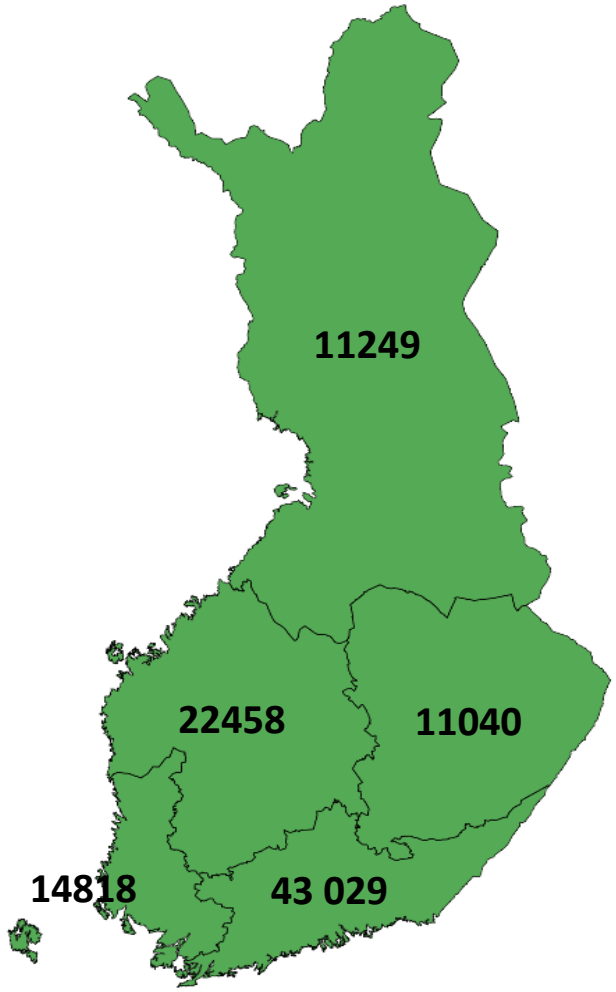

yksikkö: työpaikkatapaturmien lukumäärä

9. Palkansaajien korvattujen työpaikkatapaturmien taajuus AVI:n työsuojelun vastuualueittain 2013

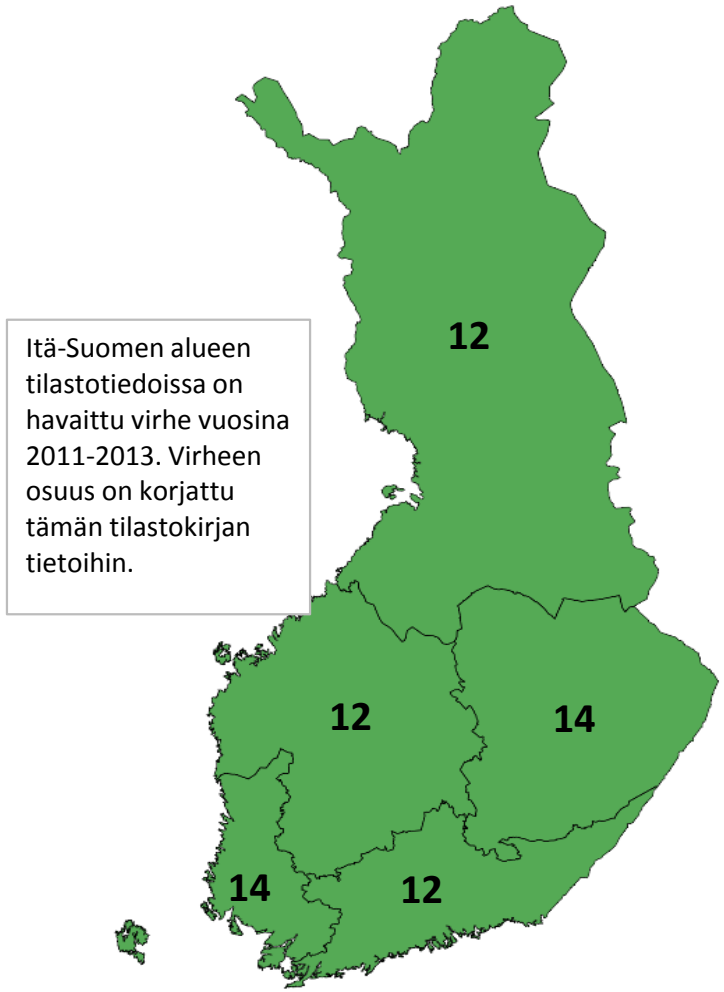

Itä-Suomen alueen tilastotiedoissa on havaittu virhe vuosina 2011-2013. Virheen osuus on korjattu tämän tilastokirjan tietoihin.

yksikkö: vähintään 4 päivän työkyvyttömyyteen johtaneita työpaikkatapaturmia per miljoona tehtyä työtuntia

10. Palkansaajien korvatut työmatkatapaturmat sattumiskuukauden mukaan 2010-2012

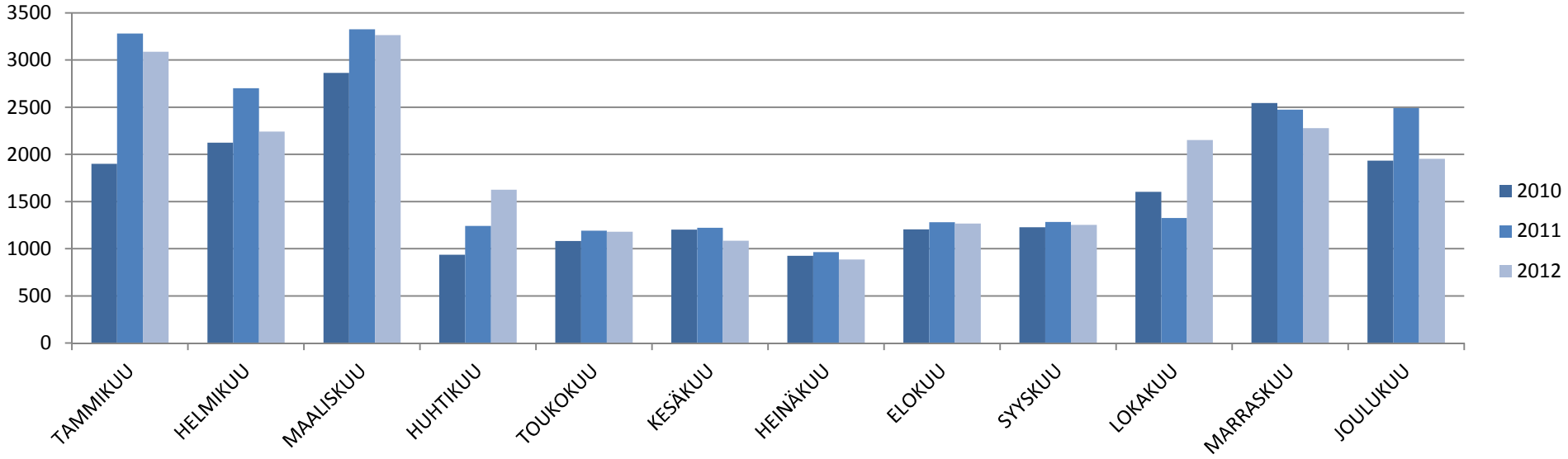

11. Palkansaajien korvatut työmatkatapaturmat liikkumistavan mukaan vuonna 2013

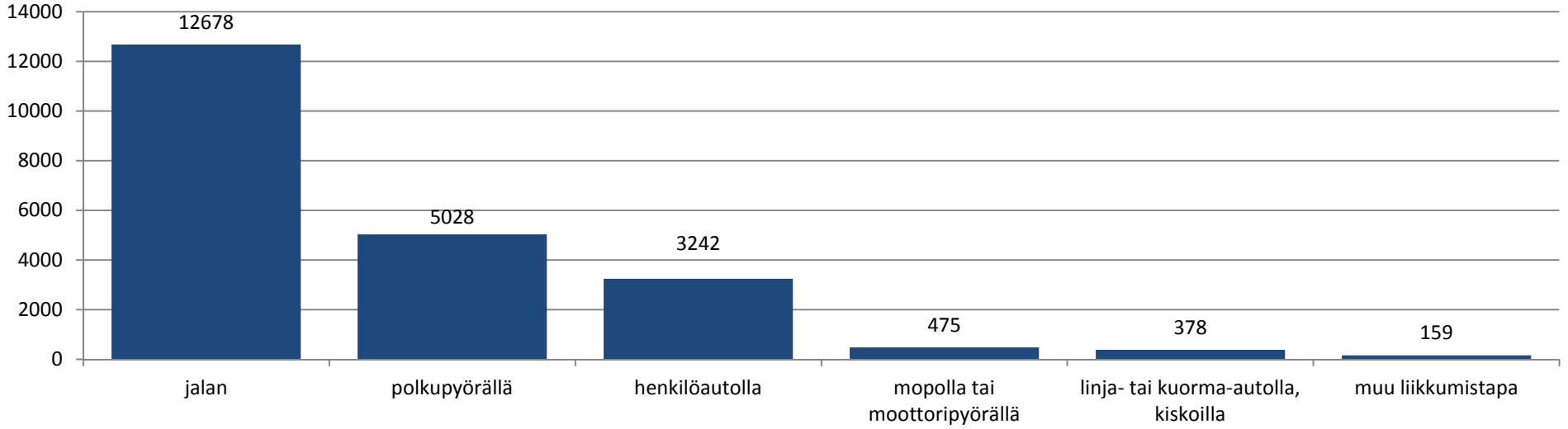

12. Palkansaajien korvatut työpaikkatapaturmat vahingoittumistavan mukaan vuonna 2013

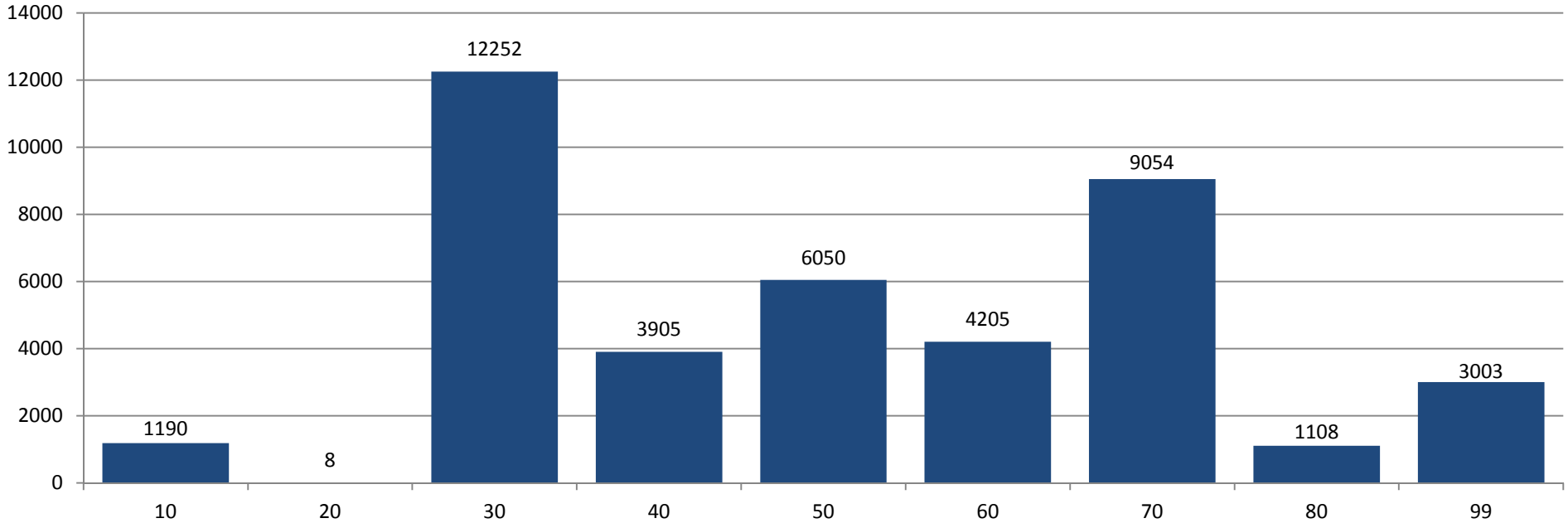

Selite:

10 sähkön, lämpötilan tai vaarallisen aineen aiheuttama vahingoittuminen
20 hapensaannin estyminen
30 iskeytyminen kiinteää pintaa tai liikkumatonta aiheuttajaa vasten
40 liikkuvan aiheuttajan osuma tai siihen törmääminen
50 leikkaavan, terävän, karhean esineen aiheuttama vahingoittuminen
60 puristuminen, ruhjoutuminen
70 äkillinen fyysinen tai psyykkinen kuormittuminen, ml. melu ja säteily
80 eläimen tai ihmisen purema, potku jne.
99 muut tai ei tietoa

Rekisteriaineiston lisäksi Suomessa kerätään työtapaturmien lukumääriä haastattelututkimuksilla

Muutaman vuoden välein Suomessa kerätään tietoja työtapaturmista myös haastattelututkimuksin. Näissä tutkimuksissa vastaajat itse tekevät rajanvetoa mikä on työtapaturma ja mikä ei. Mukaan tulee siis myös paljon sellaisia tapaturmia, joista ei ole tullut työtapaturmana korvattavaa haittaa, hoitoa tai ansionmenetystä. Tästä syystä haastattelututkimusten lukumäärät ovat jo lähtökohdiltaan jonkin verran suurempia kuin rekisteriaineistossa.

Vuonna 2013 Tilastokeskus teki työvoimatutkimuksen lisäosana selvityksen työtapaturmiin joutuneista. Työvoimatutkimuksen ohessa tehdyssä selvityksessä vastaaja kertoi oliko hänelle sattunut viimeisen 12 kuukauden aikana työtapaturma. Haastatteluajankohdasta riippuen 12 kuukauden väli sijoittui ajalle 7.1.2012 – 29.12.2013. Selvityksen mukaan hieman yli 200 000 palkansaajalle oli sattunut työtapaturma 12 kuukauden aikana, pienelle osalle jopa useampi samalla ajanjaksolla.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on puolestaan tehnyt Suomalaiset tapaturman uhreina –tutkimuksen, joka tehtiin viimeksi vuonna 2009. Tutkimuksen mukaan fyysisen vamman aiheuttaneita työtapaturmia sattuu noin 197 000 henkilölle ja työtapaturmien yhteismäärä on noin 230 000 (95 % luottamusväli ±28 000) ja joista 96 000 on hoidettu ilman lääkärihoitoa (ei hoitoa, kotikonstein tai ensiavulla ilman lääkärihoitoa).

Näiden tutkimusten tulosten perusteella voidaan arvioida karkeasti kuinka paljon työtapaturmaksi miellettyjä vahinkoja jää rekisteriaineiston ulkopuolelle.

Taturmatilastoja päätoimialoittain

Tässä luvussa tarkastellaan erikseen toimialoja, joilla sattuu eniten työtapaturmia.Toimialoittaisella tarkastelulla vähennetään eri toimialojen saman aikaisten suhdannemuutosten toisiaan kompensoivaa yhteisvaikutusta. Koska tapaturmien lukumäärässä näkyvät vaihtelut seuraavat tehdyn työ/tuotannon määrää, on tärkeää erotella toimialakohtaisesti volyymimuutokset.

Todellinen työturvallisuuden muutos näkyy pidemmällä aikavälillä toimialakohtaisen taajuuden muutoksena.

Pikapakki - Työkalu työtapaturmatilastokannan hyödyntämiseen

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto on julkaissut web-selaimella käytettävän työkalun, jolla kuka tahansa voi tuottaa ajantasaisia perustilastoja palkansaajille sattuneista työpaikka- ja työmatkatapaturmien lukumääristä sekä työpaikkatapaturmien taajuuksista. Pikapakki on käytettävissä ympärivuorokautisesti osoitteessa
http://www.tvl.fi/fi/Tilastot-/Pikapakki---tilastotietokanta/

Sovellus hakee tiedot TVL:n ylläpitämästä tilastotietokannasta, joka koostuu palkansaajille sattuneista työtapaturmista.

Sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä kuntasektorilla työpaikkatapaturmat lisääntyivät

Erityisesti yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen toimialan työpaikkatapaturmien lukumäärä ja taajuus ovat kasvaneet huomattavasti viime vuosina. Palkansaajien osalta työpaikkatapaturmien lukumäärä yksityisellä sosiaali- ja terveyspalvelujen päätoimialalla on liki kaksinkertaistunut tarkastelujakson aikana ja työpaikkatapaturmien taajuuskin on noussut noin 46 %.

Myös yli kolmen kuukauden kestoisen työkyvyttömyyden aiheuttaneiden työpaikkatapaturmien määrä on lisääntynyt, mutta huomattavinta kasvu on ollut lievimmissä alle 4 päivän työkyvyttömyyteen johtaneissa työpaikkatapaturmissa.

Ammattiluokittaisessa tarkastelussa yksityisen sosiaali- ja terveyspalvelualan työpaikkatapaturmat ovat lisääntyneet palvelu- ja hoitoalan töissä. Lukumäärien kasvun taustalla saattaa olla ilmoitusaktiivisuuden lisääntyminen. On silti mahdollista, että osa alan tapaturmista jää edelleenkin ilmoittamatta ja tutkimatta.

Yksityisellä sosiaali- ja terveyspalvelutoimialalla etenkin nuorten työntekijöiden työpaikkatapaturmat ovat viime vuosina lisääntyneet. Lukumääräisesti selvästi eniten ovat lisääntyneet liikkumistapaturmat, joiden osuus työsuoritus-muuttujan suhteen on alan tapaturmista muutenkin suurin, 40 % toimialan työpaikkatapaturmista vuonna 2013.

Työsuorituksen mukaan seuraavaksi eniten, noin 18 %, on taakan käsivoimin siirrossa sattuneita työpaikkatapaturmia (ryhmään kuuluvat myös potilasnostot) sekä erilaisten esineiden käsittelyssä sattuneet työpaikkatapaturmat, joiden osuus on myös noin 18 %. Potilasnostoissa loukkaantumisiin on saattanut vaikuttaa potilaiden painon nousu.

Siirtoergonomiaan tulee kiinnittää huomiota. Työntekijät pitää opastaa oikeisiin nostotapoihin ja nostoissa tulee käyttää tarkoituksenmukaisia siirtoapuvälineitä.

Poikkeama-muuttujan suhteen yleisin on henkilön äkillinen fyysinen kuormittuminen, osuus noin 22 % vuonna 2013. Toiseksi yleisimpiä ovat erilaiset kaatumiset, liukastumiset, putoamiset ja hyppäämiset, yhteensä noin 21 %. Kolmanneksi yleisimpiä poikkeamia alalla ovat väkivalta, järkyttävä tilanne ja poikkeava läsnäolo, yhteensä noin 19 %.

Yleisimpiä vamman laatuja ovat erilaiset sijoiltaanmenot, nyrjähdykset ja venähdykset, noin 42 % vuonna 2013, sekä haavat ja pinnalliset vammat, noin 32 %. Yleisimmin alan työpaikkatapaturmissa loukkaantuu alaraajat, 40 %:n osuus vuonna 2013, yläraajat (21 %) tai selkä (16 %).

Kuntasektorin eli kuntien ja kuntayhtymien töissä olevien palkansaajien työpaikkatapaturmien määrä on ollut pidemmällä aikavälillä kasvussa. Vuonna 2013 kuntasektorin töissä sattui yhteensä 20 557 työpaikkatapaturmaa. Tässä lisäystä edellisvuoteen on noin 2,4 %, mutta lukumäärä on silti samalla tasolla kuin 2011.

Myös tehdyn työn määrään suhteutettu työpaikkatapaturmien taajuus on noussut tarkastelujaksolla yhteensä 17,4 %, mutta on yhä silti kaikkien alojen yhteistaajuutta huomattavasti alempi, noin 6

13. Palkansaajien työpaikkatapaturmat kuntasektorilla ja sote-alalla

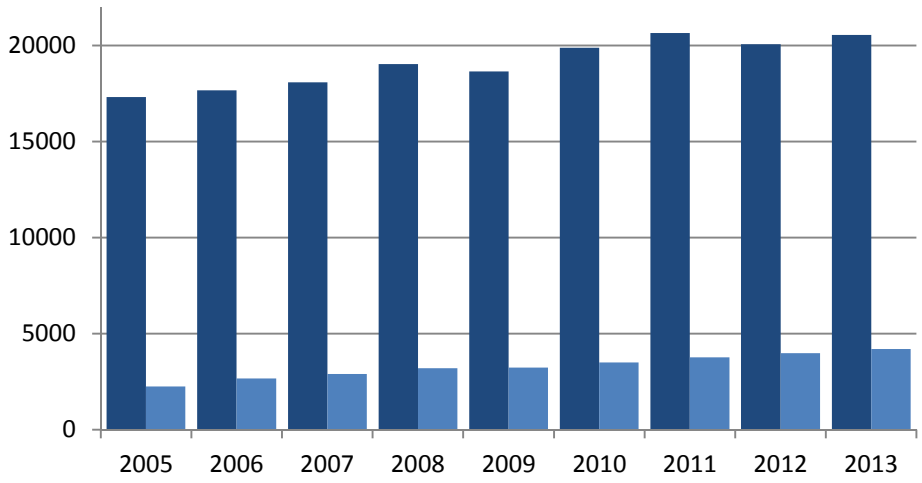

14. Palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuudet kuntasektorilla ja sote-alalla

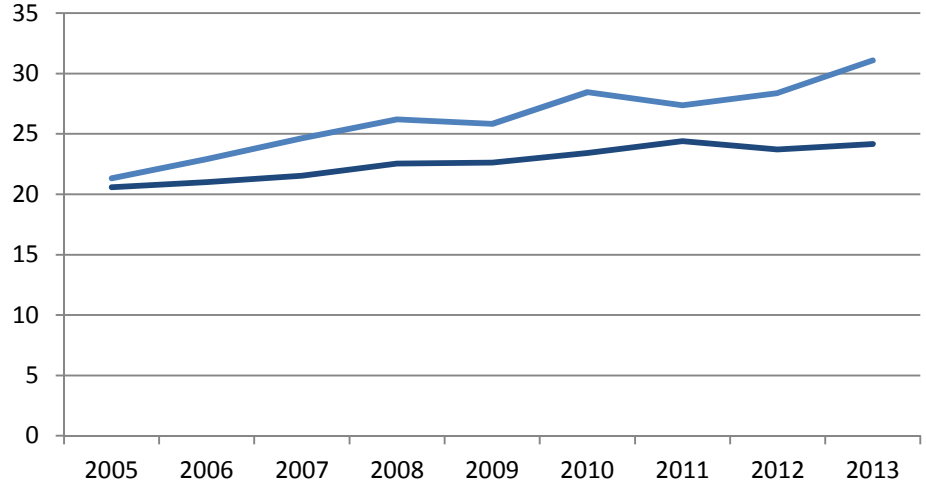

15. Kuntasektorin ja sote-alan palkansaajien työpaikkatapaturmat pääammattiluokan mukaan vuonna 2013

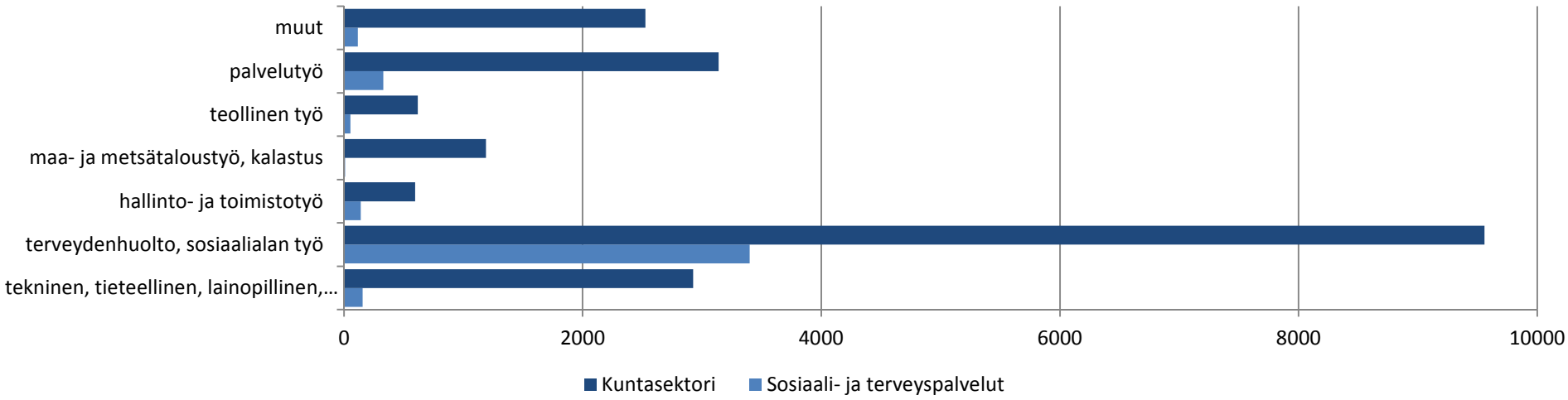

taajuusyksikköä.

Kuntasektorin tilastoja ammattiluokittain tarkasteltaessa näkyy selvästi, että kunnissa tehdään varsin monenlaisia töitä: palkansaajien työpaikkatapaturmista sattui

- 47 % terveyden- ja sairaanhoidon ammattilaisille
- noin 15 % palvelutyön ammattilaisille
- noin 14 % teknisen, tieteellisen, lainopillisen, humanistisen ja taiteellisen työn ammattilaisille (suurimpana ryhmänä opettajat)
- 6 % maa- ja metsätaloustyön sekä kalastuksen ammattilaisille (suurimpana ryhmänä maatalouslomittajat)

Noin 70 % kuntasektorin työpaikkatapaturmista sattuu naisille, mutta naisia onkin alalla noin 79 % henkilöstöstä vuonna 2013, joten miesten tapaturmasuhde on korkeampi.

Määrällisesti eniten kuntasektorin työpaikkatapaturmia sattuu yli 40-vuotiaille työntekijöille, 5 vuoden jaolla olevista ikäluokista lukumäärän huippu osuu ikäryhmään 50-54-vuotiaat. Vuonna 2013 koko kuntasektorin henkilöstön keski-ikä oli Kuntatyönantajien tilastojen mukaan 45,7 vuotta.

Huomionarvoista on kuitenkin, että sekä ykstyisellä sosiaali- ja terveyspalvelujen toimialalla että kuntasektorin päätoimialalla erityisesti nuorten 20-30-vuotiaiden työntekijöiden työpaikkatapaturmat ovat lisääntyneet, vaikka ainakaan kuntasektorin henkilöstötilastoissa tämän henkilöstöryhmän osuus ei näytä muuttuneen samassa suhteessa.

Vuonna 2013 kuntasektorin palkansaajien työpaikkatapaturmista oli 42 % liikkumistapaturmia, 16 % liittyi esineiden käsittelemiseen ja 14 % taakan käsivoimin siirtämiseen.

Poikkeamaltaan oli eniten liukastumisia, kaatumisia, putoamisia ja hyppäämisiä (5 643 kpl), henkilön äkillisiä fyysisiä kuormittumisia (3 574 kpl) sekä esineisiin satuttamisia (2 819 kpl).

Erityisesti esineiden aiheuttamat vahingoittumistavat ovat vähentyneet voimakkaasti viime vuosina, vielä vuonna 2008 tällaisia oli 3 834 ja nyt vuonna 2013 vastaava luku on enää 2 376.

Tarkastelujaksolla ihmisten, eläinten ja kasvien aiheuttamat loukkaantumiset ovat lisääntyneet noin 3 000 vuosittaisen työpaikkatapaturman tasolta jo yli 4 200 tasolle. Nämä ovat osaltaan eläinten aiheuttamia loukkaantumisia esimerkiksi maatalouslomittajille sekä erilaisia ihmisten aiheuttamia tahattomia vahingoittamisia tai tahallisia väkivaltatilanteita.

Myös kulkuväylien ja alustojen sekä liikkuvien koneiden ja laitteiden aiheuttamat työpaikkatapaturmat ovat yleistyneet.

Kuntasektorilla tehtävistä töistä suuri osa on samankaltaisia kuin yksityisellä sosiaali- ja terveyspalvelujen päätoimialalla, tämän vuoksi tapaturmissakin profiili on samanlainen. Kuntasektorilla myös sosiaali- ja terveyspalvelujen osuus kaikesta työstä on ilmeisesti ollut kasvussa.

16. Kuntasektorin ja sote-alan palkansaajien työpaikkatapaturmat poikkeaman mukaan vuonna 2013

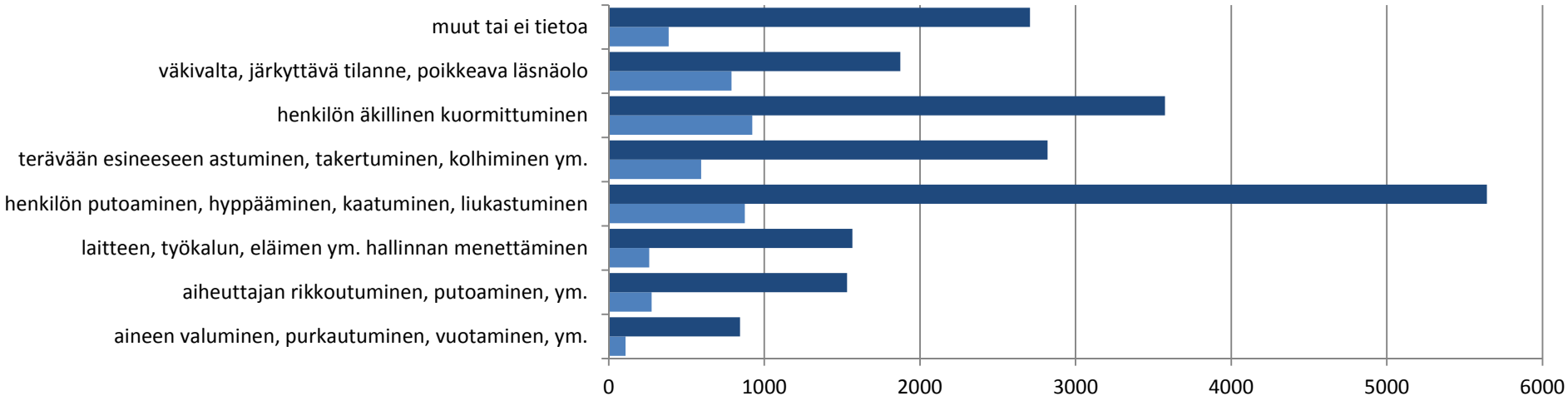

17. Kuntasektorin ja sote-alan palkansaajien työpaikkatapaturmat työsuorituksen mukaan vuonna 2013

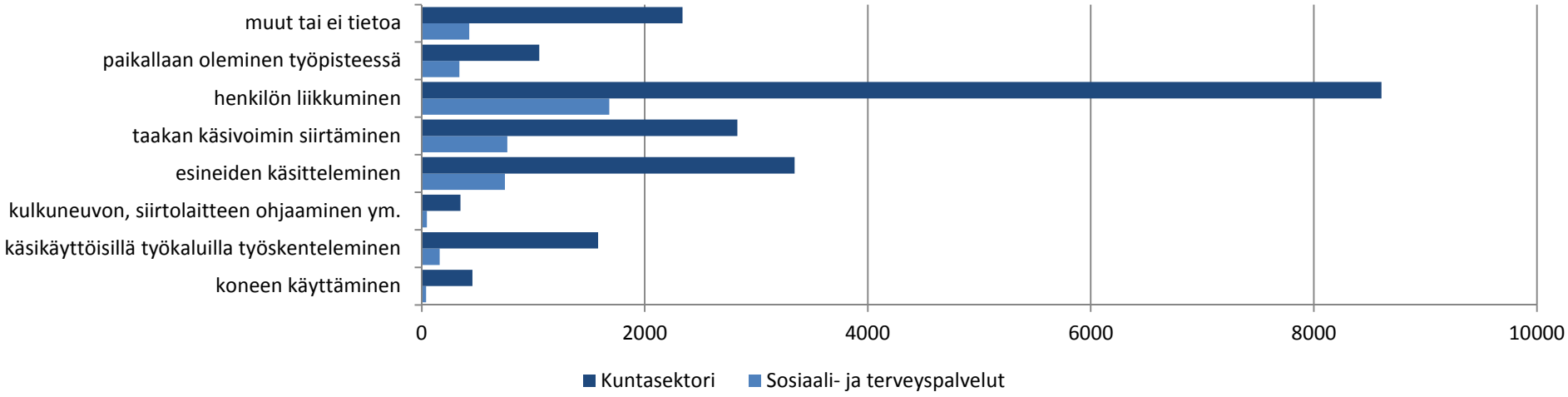

Teollisuuden päätoimialan työpaikkatapaturmien määrä ja taajuus laskevat edelleen voimakkaasti

Taantuma on koetellut suomalaista teollisuutta vuoden 2008 jälkeen, teollisuuden bkt-osuus on laskenut ja tehtyjen työtuntien määrä vähentynyt.

Vuodesta 2008 on teollisuuden palkansaajien työpaikkatapaturmienkin määrä pudonnut noin 39 % vuoteen 2013. Myös työpaikkatapaturmien taajuus on pudonnut samalla ajanjaksolla noin 26 %.

Taajuuden lasku voi osaltaan johtua raskaiden ja korkeariskisten työvaiheiden lisääntyvästä mekanisoinnista ja automaatiosta sekä siitä, että taantumassa tehottomat toimijat muuttuvat ensin kannattamattomiksi. Vahinko- ja laatukustannukset voivat olla merkittäviä kiristyvässä kilpailussa, vaikka lyhyellä aikavälillä riskinotto ja ”sinnepäin”-tekeminen voikin kavalasti vaikuttaa houkuttelevalta.

Teollisuuden päätoimialalla työpaikkatapaturmien vakavuuskehitys on ollut samansuuntaista kuin muillakin toimialoilla. Lievimpien alle 4 päivän työkyvyttömyyteen johtaneiden osuus on koko tarkastelujakson ajan kasvanut. Vuonna 2005 osuus oli noin 51 % ja jo 58 % vuonna 2012.

Ikäluokittain tarkasteltuna lukumäärän muutos on kohdentunut suhteellisen tasaisesti eri ikäluokkiin.

Työtehtävän mukaan työpaikkatapaturmat ovat vähentyneet erityisesti tuotannon, jalostuksen, käsittelyn ja varastoinnin tehtävissä (1 142 työpaikkatapaturmaa edellisvuotta vähemmän). Työtehtävät ovat teollisuuden työtehtäväluokista työpaikkatapaturmien suhteen selvästi merkityksellisimpiä.

Työsuorituksen suhteen suurin muutos on tapahtunut esineiden käsittelemisen luokissa, joissa vähennystä edellisvuoteen verrattuna on 750 työpaikkatapaturmaa – samalla koneen käyttämisen muuttujaluokassa työpaikkatapaturmat ovat jopa lisääntyneet edellisvuoteen verrattuna, lisäystä 67 tapaturmaa.

Muutos saattaa olla seurausta fyysisten työvaiheiden tekemisestä yhä useammin koneavusteisesti.

Poikkeama-muuttujan suhteen vähennys jakautui tasaisemmin eri luokkiin, ainoastaan sähköhäiriöt, räjähdykset ja tulipalot lisääntyivät hieman. Lisäyksen määrä oli 38 korvaukseen johtanutta työpaikkatapaturmaa.

Myös vahingoittumistavaltaan työpaikkatapaturmissa erilaiset sähkön, lämpötilan tai vaarallisen aineen aiheuttamat vahingoittumiset jopa lisääntyivät, +175 työpaikkatapaturmaa, aiempaan vuoteen verrattuna.

Eniten vähentyivät yläraajojen tapaturmat, -657 tapaturmaa edellisvuoteen verrattuna. Kuitenkin suhteellisesti eniten vähentyivät pään alueen vammat, -405 tapaturmaa. Yläraajojen alueen vammoista suurin osa kohdistuu sormiin. Sormi- ja silmätapaturmien vähentymistä tukee myös ’vahingoittumistapaan liittyvä välitön aineellinen aiheuttaja’ -muuttujassa havaittu muutos, sekä se, että käsityökalujen aiheuttamat vahingoittumiset ovat vähentyneet. Tämä saattaa olla paitsi seurausta tehdyn työn vähentymisestä, myös lisääntyneestä suojainten käytöstä.

Eniten vähennystä aiheuttaja-muuttujassa näkyy kuitenkin erilaisten esineiden aiheuttamissa työpaikkatapaturmissa, -710 työpaikkatapaturmaa, joiden määrä tarkastelujaksolla on liki puolittunut (-43 %).

Vaikka ammattitautitapauksia ei tässä tilastojulkaisussa varsinaisesti käsitellä, voidaan kuitenkin todeta, että teollisuudessa 80- ja 90-luvuilla tehty meluntorjuntatyö, kuten tilojen kehittäminen sekä lähdevähennys ja asennemuutos kuulonsuojaukseen alkavat nyt näkyä tapausten lukumäärän vahvana laskuna.

Kaivostoiminnan tapaturmatilastot

Kaivostoiminnan ja louhinnan päätoimialalla työpaikkatapaturmien lukumäärä sekä taajuus ovat olleet laskussa edellisvuoteen verrattuna. Työpaikkatapaturmien lukumäärät toimialalla ovat kuitenkin pieniä, palkansaajille sattui 283 korvattua työpaikkatapaturmaa vuonna 2003, joten tarkkojen päätelmien tekeminen muutoksista on vaikeaa.

Kaivostoiminnan ja louhinnan työpaikkatapaturmat siirtyvät aliurakoinnin vuoksi todennäköisesti merkittävältä osin muille päätoimialoille kuten esimerkiksi kuljetukseen, maarakennukseen ja pienyrittäjille.

Kaivostoiminnan ja louhinnan työpaikkatapaturmista 2013 noin 39 % sattui tuotanto-, jalostus ja varastointitöissä, noin 21 % tukitoiminnoissa ja noin 17 % rakentamisen (mukana maarakentaminen) työtehtävissä.

Työpaikkatapaturmista eniten oli liikkumistapaturmia, toiseksi eniten työpaikkatapaturmia sattui käsikäyttöisillä työkaluilla työskenneltäessä.

Ulkomaalaisille työntekijöille sattui 16 % edellisvuotta vähemmän työpaikkatapaturmia

Vuonna 2013 muille kuin Suomen kansalaisille sattui yhteensä 809 työpaikkatapaturmaa. Tämä on alle prosentti kaikista korvatuista työpaikkatapaturmista. Luku sisältää myös ne 20 työpaikkatapaturmaa, joiden osalta kansalaisuus on jäänyt tuntemattomaksi tai sitä ei ole ollut.

Ulkomaalaisten työpaikkatapaturmat ovat sattuneet suurelta osin toimialoilla, joissa on muutenkin korkeat tapaturmataajuudet.

Eniten ulkomaan kansalaisille sattui vuonna 2013 työpaikkatapaturmia kuljetuksen ja varastoinnin päätoimialalla, yhteensä 148 työpaikkatapaturmaa (sisältyy esim. postin työt).

Rakentamisen päätoimialalla ulkomaalaisille sattui vastaavasti 139 työpaikkatapaturmaa sekä hallinto- ja tukipalvelutoiminnan päätoimialalla 129, mihin sisältyy esimerkiksi siivous- ja kiinteistöpalvelutoimialat sekä henkilöstöpalveluyritysten kautta tehty vuokratyö.

Eniten työpaikkatapaturmia sattui virolaisille (226 työpaikkatapaturmaa), venäläisille (89), ukrainalaisille (36), puolalaisille (30) ja nepalilaisille (26).

18. Palkansaajien työpaikkatapaturmat teollisuudessa sekä kaivostoiminnassa ja louhinnassa

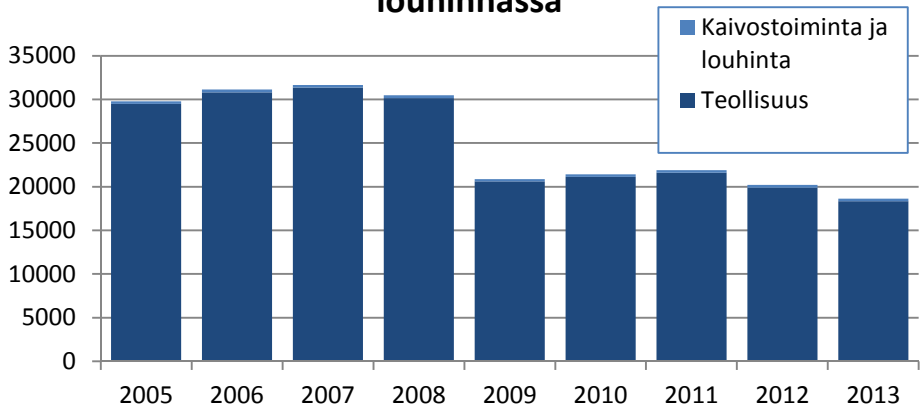

19. Palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuudet teollisuudessa sekä kaivostoiminnassa ja louhinnassa

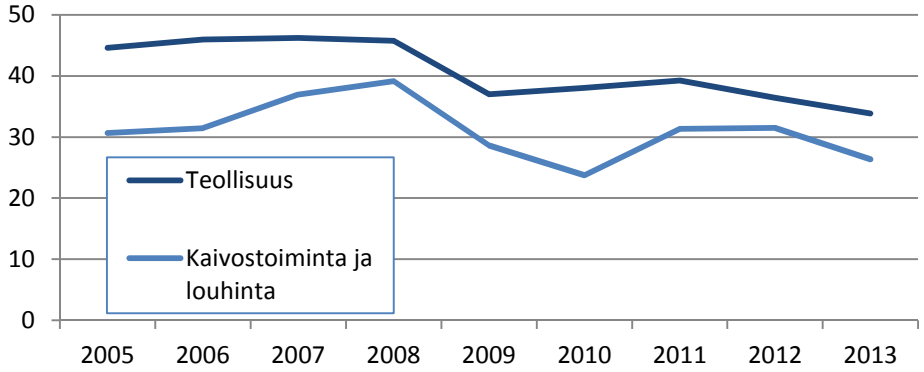

20. Palkansaajien työpaikkatapaturmat eräillä teollisuuden sekä kaivostoiminnan ja louhinnan toimialoilla vuonna 2013

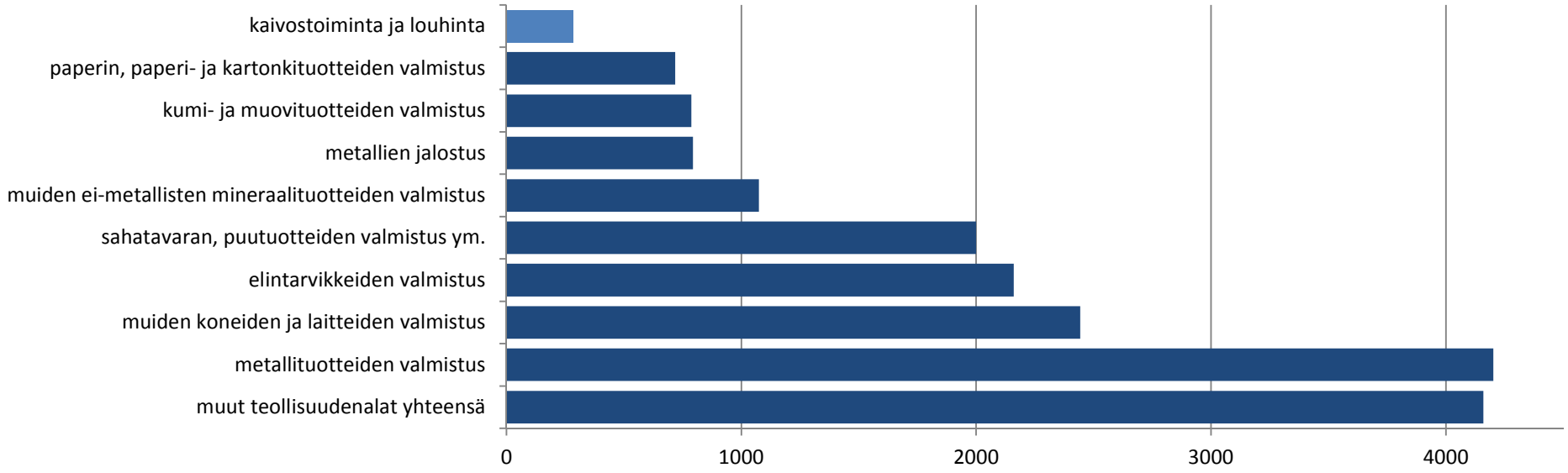

21. Palkansaajien työpaikkatapaturmien jakauma teollisuudessa työsuorituksen mukaan 2013

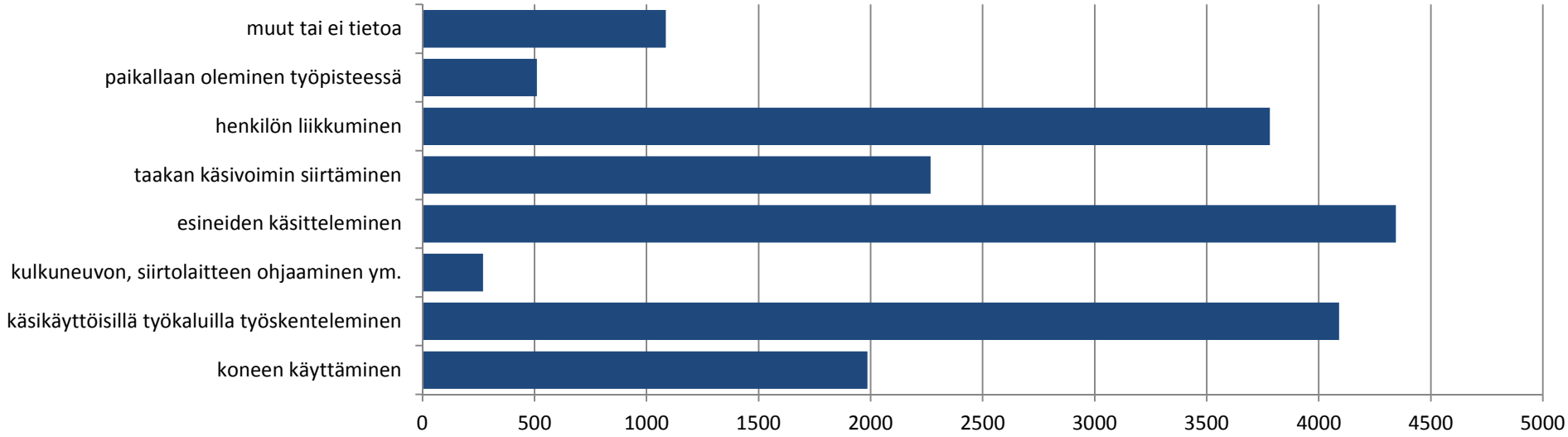

22. Palkansaajien työpaikkatapaturmien jakauma teollisuudessa kehon osan mukaan 2013

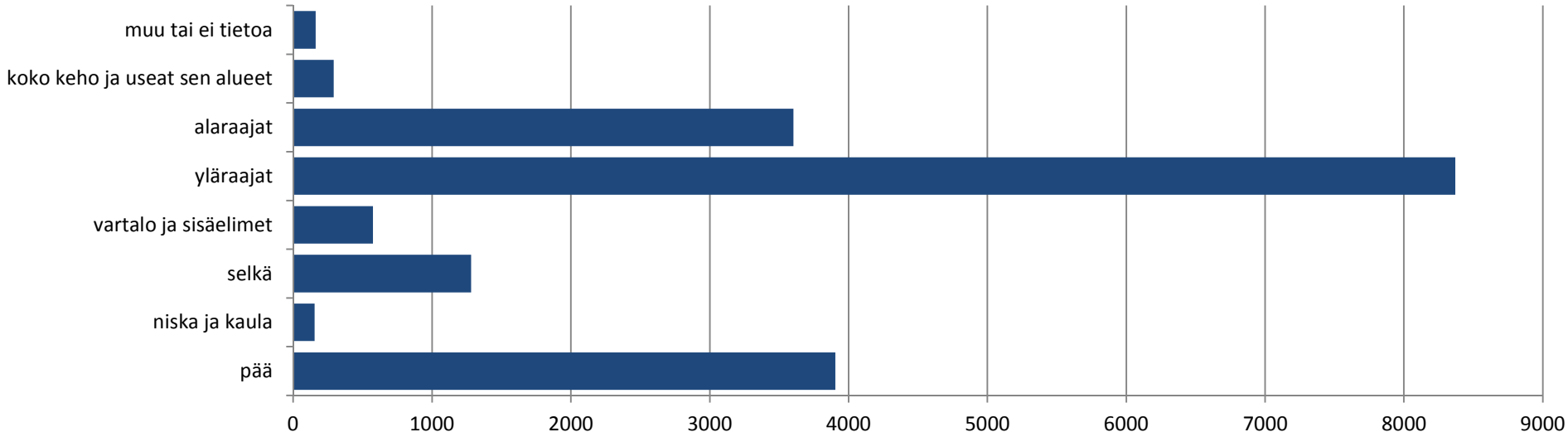

Myös kuljetuksen ja varastoinnin tapaturmaluvut laskussa

Kuljetus ja varastointi päätoimialan osalta sekä työpaikkatapaturmien lukumäärä että työpaikkatapaturmien taajuus laskivat edellisvuoteen verrattuna. Palkansaajien työpaikkatapaturmat vähenivät 475 tapaturmaa edellisvuoteen verrattuna ja tehdyn työn määrään suhteutettu työpaikkatapaturmien taajuus laski 2,1 taajuusyksikköä. Toisin sanoen jokaista laskennallista miljoonaa tehtyä työtuntia kohden sattui 2,1 työpaikkatapaturmaa edellisvuotta vähemmän.

Toimialan taajuus oli silti verraten korkea (46,7), kun kaikkien toimialojen keskimääräinen taajuus oli 30,2. Toimialan työpaikkatapaturmien lukumäärä on nyt taantumavuoden 2009 tasolla.

Myös kuljetuksen ja varastoinnin päätoimialalla lievimpien alle 4 päivän työkyvyttömyyteen johtaneiden työpaikkatapaturmien osuus on kasvanut tasaisesti, mutta yli 30 päivän työkyvyttömyyteen johtaneiden työpaikkatapaturmien osuus on samalla pysynyt ennallaan.

Toimialan työpaikkatapaturmissa muutoksia tarkastelujaksolla on ollut lähinnä miehille sattuneissa työpaikkatapaturmissa, naisten työpaikkatapaturmien lukumäärä on pysynyt melko tarkasti samalla tasolla.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna viime vuosina alle 35-vuotiaille on sattunut eniten tapaturmia, kun taas vanhempien palkansaajien työpaikkatapaturmat ovat lukumääräisesti vähentyneet. Nuorimmat työntekijät saattavat valikoitua myös fyysisesti kuormittavampiin jakelutehtäviin. Vanhemmista, kokeneista kuljettajista pidetään alalla nimenomaan joustavuuden ja nuorempiin verrattuna vähäisempien sattuneiden kuljetusvahinkojen vuoksi.

Logistiikan painopiste on melko vahvasti eteläisissä osissa maata. Pelkästään Uudenmaan maakunnassa sattui päätoimialan työpaikkatapaturmista vuonna 2013 noin 39 %.

Toimiala on viime vuosina ollut muutoksessa. Jo viimevuoden tilastojulkaisussa todettiin kotiinkuljetusten lisääntyneen ja sama kehitys on oletettavasti jatkunut yhä. Tämä merkitsee yhä enemmän jakelukuljetuksia olosuhteissa, joita ei ole ensisijaisesti suunniteltu tavaran siirtoja varten.

Työtehtävältään työpaikkatapaturmat ovat painottuneet luonnollisesti kuljetuksen, käsittelyn ja varastoinnin mukaan, mutta vuonna 2013 työpaikkatapaturmat lisääntyivät julkisten ja yksityisten palveluiden luokissa (lisäystä 54 tapaturmaa), vaikka kokonaislukumäärät olivatkin laskussa. Muutos selittyy todennäköisimmin lehdenjakajien työpaikkatapaturmien siirtymisestä entistä enemmän kuljetuksen päätoimialalle.

Samoin vähäistä kasvua näkyi työsuoritusmuuttujan luokassa ”käsikäyttöisillä työkaluilla työskenteleminen” ja poikkeama-muuttujassa koodattuna ”aiheuttajan rikkoutuminen, putoaminen, liukuminen, törmääminen” Nämä muutokset olivat tosin lukumääriltään vain vähäisiä.

23. Palkansaajien työpaikkatapaturmat kuljetuksen ja varastoinnin päätoimialalla

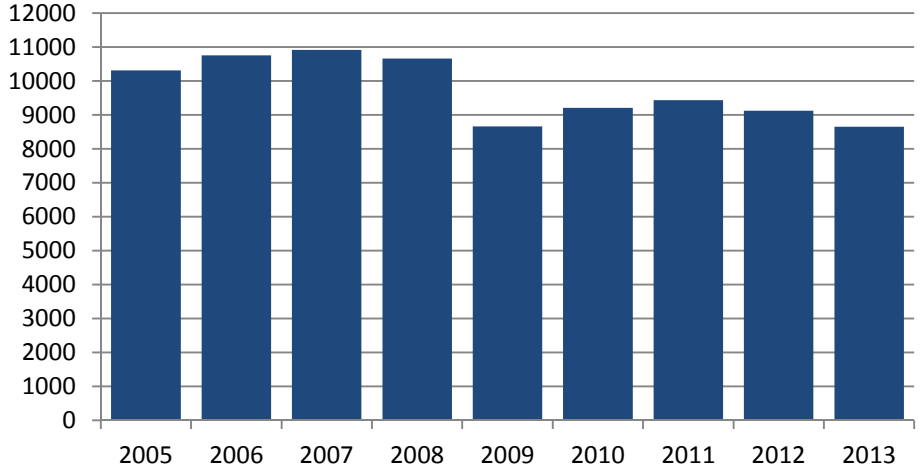

24. Palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuus kuljetuksen ja varastoinnin päätoimialalla

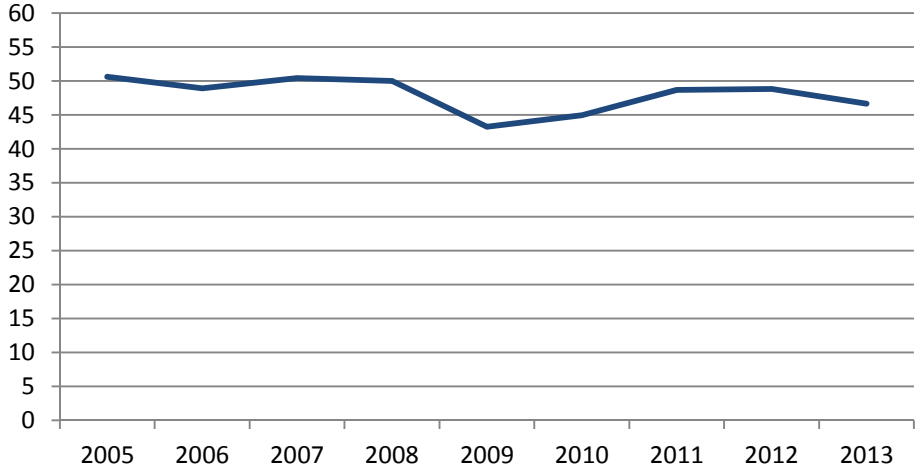

25. Palkansaajien työpaikkatapaturmat kuljetuksen ja varastoinnin päätoimialalla 2013 ikäluokittain

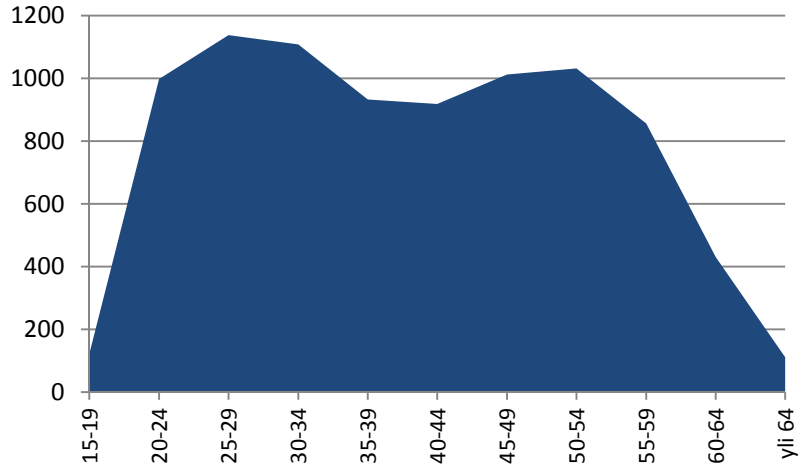

26. Palkansaajien työpaikkatapaturmat kuljetuksen ja varastonnin päätoimialalla aiheuttajan mukaan

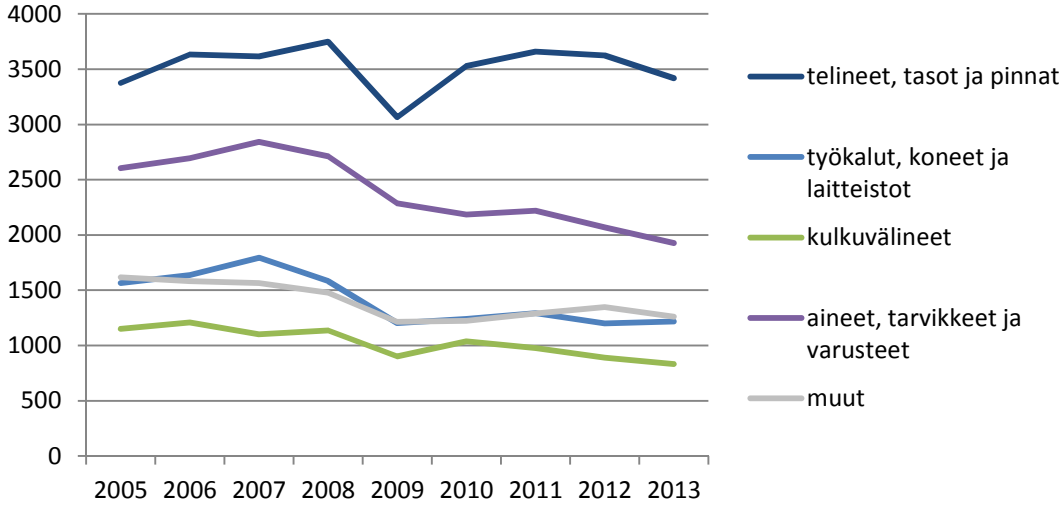

Huomio edelleen liikenteeseen ja liikkumiseen

Kuljetuksen päätoimialalle ominaista on, että liikkumistapaturmien osuus on suuri. Työpaikkatapaturmista peräti noin 43 % on liukastumis-, kaatumis-, putoamis- ja hyppäämistapaturmia, joissa loukkaantuu yleensä jalat tai selkä. Oleellista on työn ja oikeiden työtapojen huolellinen perehdytys sekä kunnolliset varusteet.

Alan työpaikkatapaturmien profiilissa näkyy, että viime vuosina turvajalkineiden käyttö on todennäköisesti vähentänyt jalkavammoja. Alaraajojen vammautumiset ovat tarkastelujaksolla lukumääräisesti vähentyneet noin 15 %.

Samalla aikavälillä suhteessa eniten ovat kuitenkin vähentyneet selkävammat (-28 %) ja lukumäärältään aiempiin verrattuna suhteessa harvinaisemmat vartalon ja sisäelimien vammat (-27 %).

Tarkastelujaksolla erilaiset äkilliset fyysiset kuormittumiset ovat vähentyneet noin 31 %. Tämä johtuu todennäköisesti ainakin apuvälineiden kehittymisestä ja yleistymisestä, kuten esimerkiksi niin sanottujen ”sähköpässien” käyttöön ottaminen.

Kuormitusten vähentämisessä eräs ongelma on vaihtelevat lastaus- ja purkupaikat, joita on vaikea saada kattavasti mukaan riskien arviointiin ja työterveyshuollon kanssa tehtäviin kartoituksiin. Tähän voisi tehota, että vastaanottaja aloittaisi yksinkertaisella varmistavalla kysymyksellä *”oletko käynyt täällä aiemmin?”* ja huolehtisi sitten tarvittaessa perehdytyksestä.

Viimeisen kolmen vuoden aikana erilaisten esineiden aiheuttamat loukkaantumiset ovat vähentyneet 15 %. Kuorma-autonkuljettajien kanssa samaan ammattiluokkaan koodataan myös jäteautonkuljettajat, joiden työ on erittäin fyysistä. Jäteautonkuljettajien kuormittumiseen ja tapaturmariskeihin voidaan konkreettisesti vaikuttaa muun muassa oikean kokoisilla jäteastioilla, ajoreittien vapaana pidolla, astioiden sijoittelulla sekä astioiden siirtoreittien siisteydestä sekä liukkaudentorjunnasta huolehtimalla.

Kuljetusalan palkansaajille korvataan vuosittain alle 100 sokkitapausta eli äkillistä traumaperäistä stressireaktiota. Vahinkoilmoitusten vahinkokuvausten perusteella nämä tapaukset ovat olleet pääosin liikenneonnettomuuksia, kuten henkilön alle jääntejä (junat) tai kolareita (raskas tieliikenne), mutta myös muista tilanteista aiheutuneita, kuten väkivalta- tai varkaustilanteita (henkilöliikenne ja posti) tai tilanteita jossa työkaveri on joutunut vakavaan onnettomuuteen.

Eniten kuljetusalan korvatuista sokkitapauksista on sattunut veturinkuljettajille sekä juna- ja asemamiehille (konduktöörit). Kolmanneksi yleisimpiä tämänkaltaiset tapaukset ovat kuorma-autonkuljettajille ja neljänneksi yleisimpiä tieliikenteen henkilöliikenteen kuljettajille. Vuosittain muutamia korvataan myös esimerkiksi postinkantajille ja harvemmin kuljetusalan yritysten vartijoille.

Rakentamisen työtapaturmakehitys seuraa rakentamisen määrän kehitystä

Rakentamisen päätoimialan työpaikkatapaturmien lukumäärä sekä taajuus ovat laskeneet jo useita vuosia. Saman kehityksen voi ennustaa jatkuvan myös tilastovuonna 2014, jos tarkastellaan aloitettujen rakennushankkeiden kuutiotilavuuden tilaston kehitystä. Lisäksi myös alalla tehty voimakas ryhtiliike kaikkien työtapaturmien ennaltaehkäisemiseksi vaikuttaa suotuisasti tapaturmakehitykseen.

Rakentamisen päätoimialan työpaikkatapaturmien lukumäärä on seurannut - tosin vakioviiveellä hankkeiden pitkästä kestosta johtuen - aloitettujen rakennuskuutioiden tilaston kehitystä.

Aloitettujen hankkeiden kuutiotilavuuden tilasto ei huomioi esimerkiksi infrarakentamista tai korjausrakentamista, jotka myös ovat osa rakentamisen päätoimialaa. Tosin esimerkiksi osa louhinnasta tehdään alkuvaiheessa osana rakennusten pohjatöitä. Talonrakentaminen ja sen tilauskanta ohjaavat siis vahvasti koko toimialan lukumäärien kehitystä.

Useita vuosia laskeneiden työpaikkatapaturmien lukumäärän yhtenä selittävänä tekijänä on keskusteluissa mainittu virolaisen työn osuus, koska työtapaturmatilastosta jäävät puuttumaan käytännössä vakuuttamattomat (yrittäjät ja mahdolliset vakuutuksen ottamisen laiminlyönnit) sekä virolaisen yrityksen palkkalistoilla olevat Suomeen lähetetyt työntekijät.

Lähetettyjen työntekijöiden osalta työtapaturmien tilastointi tehdään lähtömaahan. Valtaosa virolaisista rakentajista todennäköisesti tulee tilastoinnin piiriin, koska he työskentelevät Suomessa toimivassa yrityksessä. Virolaisten rakennustyömiesten järjestäytymisaste lienee myös kasvussa.

Arvion mukaan ulkomaisia työntekijöitä on alalla yhteensä noin 20 000 - 25 000, jolloin keskimääräisellä taajuustasolla tämän vaikutus olisi karkeasti noin 2 000 – 2 500 vuosittaista työpaikkatapaturmaa. Tilastoinnin kattavuus saattaa olla kyseenalaisempaa pientalorakentamisessa (hartiapankkirakentaminen, talkoot, pimeä työ), mökkityömailla ja pienempien taloyhtiöiden urakoissa.

Systemaattinen veronumeromenettely ja palkkojen seuranta todennäköisesti parantavat toiminnan läpinäkyvyyttä ja tilaston kattavuutta jatkossa. Varsinaisen rakentamisen päätoimialan työn lisäksi noin 600 työpaikkatapaturmaa sattuu vuosittain vuokratyössä rakentamisen ammattilaisille.

Rakentamisen päätoimialan toiminta vaikuttaa vahvasti polarisoituneelta työturvallisuuden suhteen. Järjestäytyneiden suurempien rakennusliikkeiden osuus alan työpaikkatapaturmista on pieni, vaikka näiden yritysten osuus rakentamisesta on huomattavan suuri. Rakennusteollisuus RT:n jäsenkyselyyn vastanneiden 147 yrityksen työpaikkatapaturmia oli rekisteriaineistossa vuosittain noin 2 000, kun koko alan työpaikkatapaturmien lukumäärä oli vuonna 2013 yhteensä 13 975.

Tämä vahvistaa aiempien vuosien oletuksen siitä, että pienissä rakennusliikkeissä työpaikkatapaturmataajuuksien on oltava huomattavan korkeita. Suurten rakennusliikkeiden työpaikkatapaturmien taajuuden tiedetään olevan alan keskiarvoa huomattavasti alhaisempia, mikä todistaa osaltaan turvallisuusjohtamisen vaikuttavan myös aiemmin tapaturma-alttiiksi mielletyllä rakennusalalla.

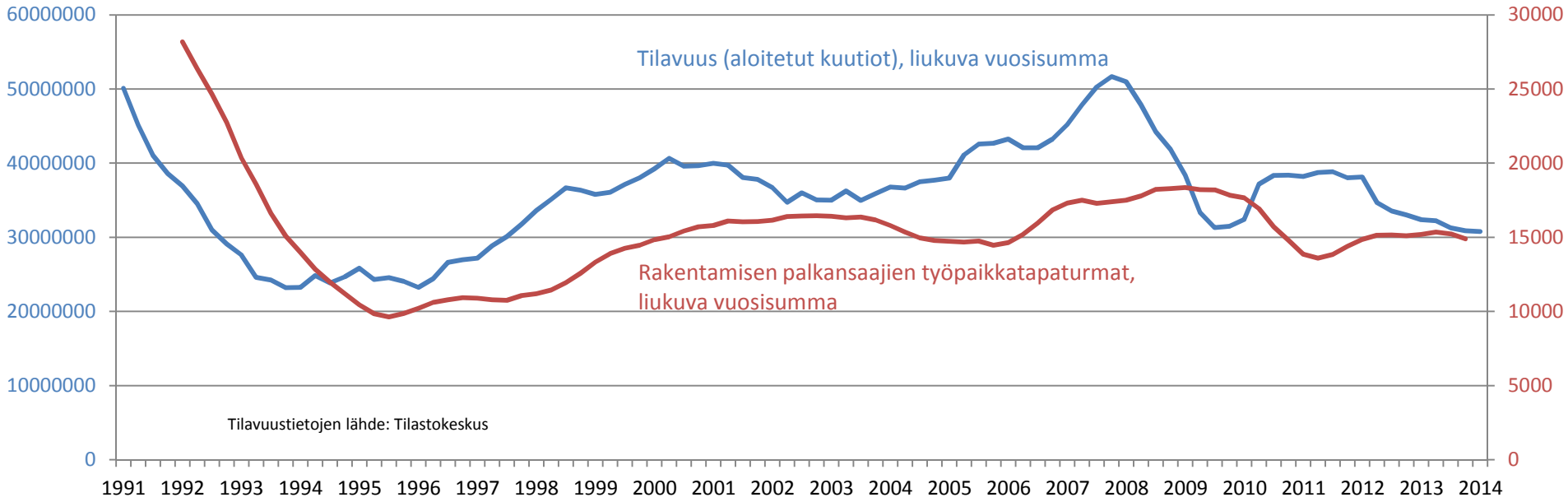
60000000
50000000
40000000
30000000
20000000
10000000
0
30000
25000
20000
15000
10000
5000
0
Tilavuus (aloitetut kuutiot), liukuva vuosisumma
Rakentamisen palkansaajien työpaikkatapaturmat, liukuva vuosisumma
Tilavuustietojen lähde: Tilastokeskus
1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014

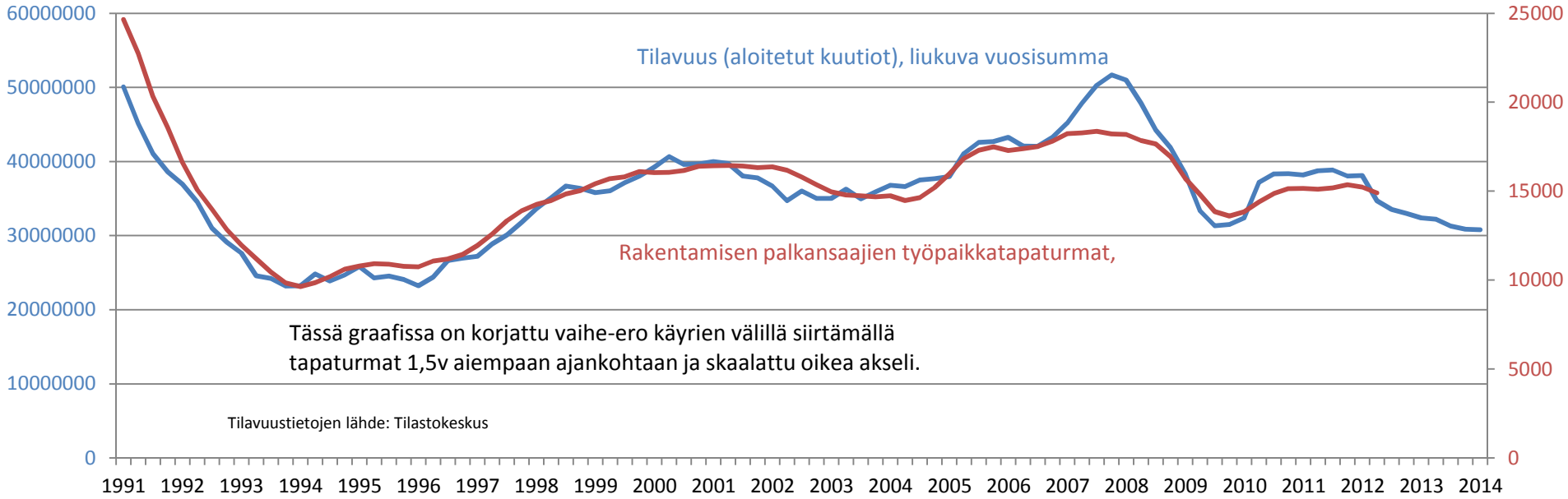
60000000
50000000
40000000
30000000
20000000
10000000
0
25000
20000
15000
10000
5000
0
Tilavuus (aloitetut kuutiot), liukuva vuosisumma
Rakentamisen palkansaajien työpaikkatapaturmat,
Tässä graafissa on korjattu vaihe-ero käyrien välillä siirtämällä tapaturmat 1,5v aiempaan ajankohtaan ja skaalattu oikea akseli.
Tilavuustietojen lähde: Tilastokeskus
1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014

Työturvallisuus osa ammattilaisen työtä

Työturvallisuutta ei pidä ymmärtää hallinnollisena menettelynä: turvallisuusosaamista ja -ymmärrystä ei saa työmaalla ulkoistaa yksin insinöörikunnalle. Yksi pienten yritysten heikkoa tapaturmakehitystä selittävä tekijä voi olla se, että työnjohdon työnkuva on muuttunut jatkuvasta koordinaatiosta ja valvonnasta toimistotyöhön.

Viime vuosina alalla on kampanjoitu pölyntorjunnan ja silmiensuojauksen puolesta. Vaikutus näkyy työmailla sekä tapaturmatilastossa. Silmätapaturmien määrä on laskenut vuodesta 2007 yhteensä jopa noin 37 %, kun kaikkien alan työpaikkatapaturmien määrä on vastaavana ajankohtana laskenut noin 20 %.

Viime vuosina on myös kiinnitetty paljon huomiota kone- ja kalustokannan, kuten porat, aiheuttamaan tärinään ja hankittu uudempaa vähemmän käyttäjää kuormittavaa laitteistoa. Vaikutukset näkyvät todennäköisesti pidemmällä viiveellä työtapaturma- ja ammattitautitilastoissa.

Talonrakentamisen, korjausrakentamisen, erikoistuneen rakennustoiminnan ja infrarakentamisen toimialat saattavat mennä vakuutusten toimialatiedoissa ristiin, joten rakentamisen alaryhmien tarkastelu on ongelmallista. Alaryhmien taajuuslaskennassa voi olla epätarkkuutta, koska konsernien vakuutettavat kokonaisuudet vaihtelevat. Konsernin eri osat eivät välttämättä saa toimintaa vastaavan alaryhmän koodia, kuten esimerkiksi rakennusten uudisrakentamiseen keskittyvän yrityksen maarakennustoiminnot.

Toisaalta eri alaryhmienkin sisällä riskitasot voivat olla hyvin erilaisia. Esimerkiksi louhinnan taajuus on verraten alhainen, mutta jos työtä tehdään tunnelissa, niin taajuudet nousevat ja työn vaarat ovat lähemmin kaivostyöhön verrattavia.

Vakavuusjakaumien kehitys rakentamisen toimialalla noudattaa samaa päälinjaa kuin muillakin. Lievien alle 4 päivän työkyvyttömyyteen johtaneiden työpaikkatapaturmien osuus kasvaa, mutta hyvä kehitys näyttää nyt pysähtyneen.

Vakavien, yli 30 päivän työkyvyttömyyksiin johtavien, työpaikkatapaturmien osuus rakentamisen toimialalla oli vuonna 2012 noin 10 %, jossa vuotta aiempaan verrattuna nousua oli vajaa prosenttiyksikkö.

Vuosittain rakentamisen toimialalla on myös sattunut kuolemaan johtaneita työpaikkatapaturmia. Vuonna 2012 yhteensä 7 henkilöä kuoli rakentamisen toimialan työpaikkatapaturmissa.

Putoamiset ovat edelleen yleisin aiheuttaja rakennusalan kuolemaan johtaneissa työpaikkatapaturmissa. Huomiota olisi syytä kiinnittää etenkin putoamissuojaukseen katto- ja telinetöissä, elementtiasennuksessa ja ”pienissä korjauksissa”.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna alle 40-vuotiaiden rakennusalan työntekijöiden työtapaturmat ovat pysyneet karkeasti noin samalla tasolla, kun taas yli 40-vuotiaiden tapaturmien lukumäärät ovat laskeneet huomattavasti. Ilmiö näkyy laajemmin taantuman kohdalla vuosina 2008-2009 ja toistuu hieman lievempänä vuosina 2012-2013.

Työtehtävittäin tarkasteltuna rakentamisen päätoimialan työpaikkatapaturmista

- noin 59 % sattuu rakentamisen, tuotannon tai varastoinnin työtehtävissä
- noin 29 % erilaisissa tukitoiminnoissa, kuten kunnossapito, korjaus, huolto, säätö, asennus, esimiestyö tai jätteiden käsittely

27. Palkansaajien työpaikkatapaturmat rakentamisen päätoimialalla

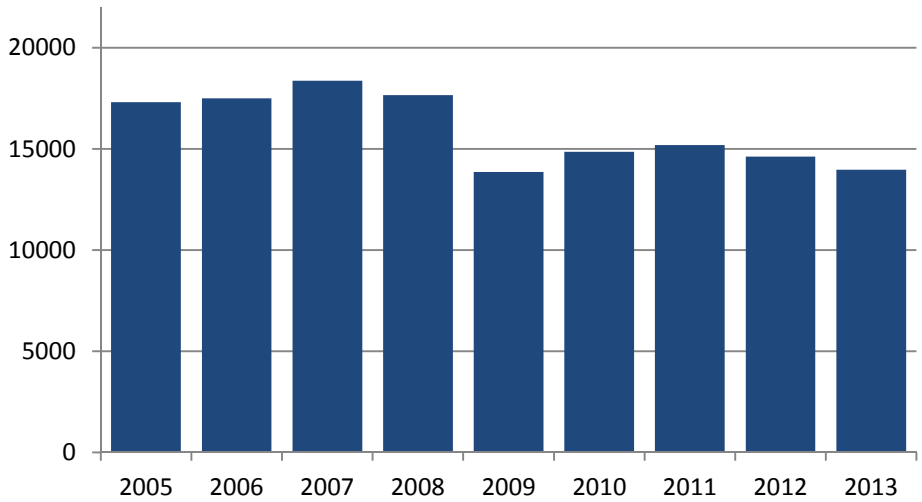

28. Palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuus rakentamisen päätoimialalla

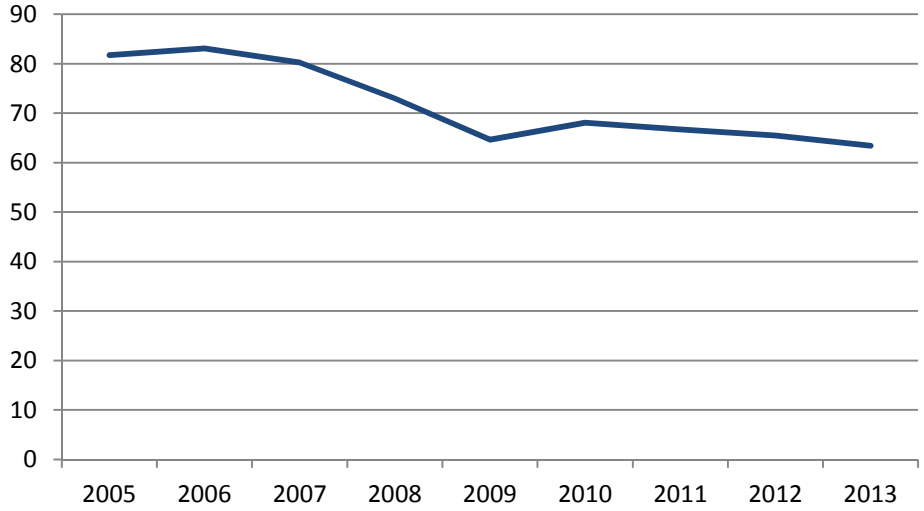

29. Palkansaajien työpaikkatapaturmat rakentamisen päätoimialalla ammattiryhmän mukaan vuonna 2013

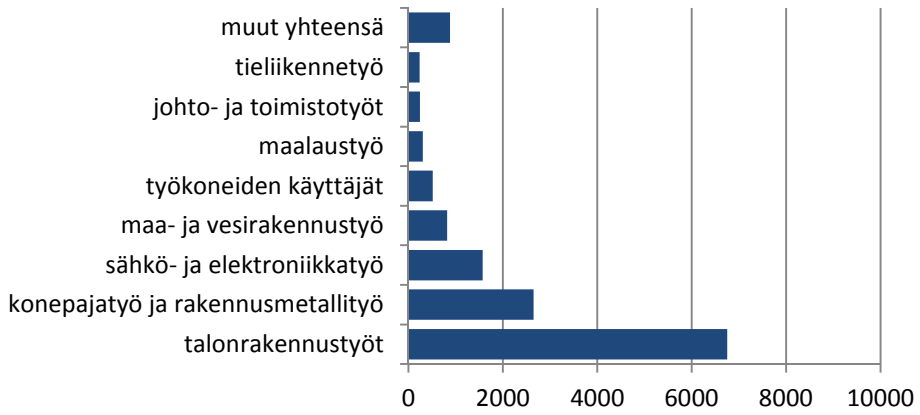

30. Palkansaajien silmätapaturmat rakentamisen päätoimialalla

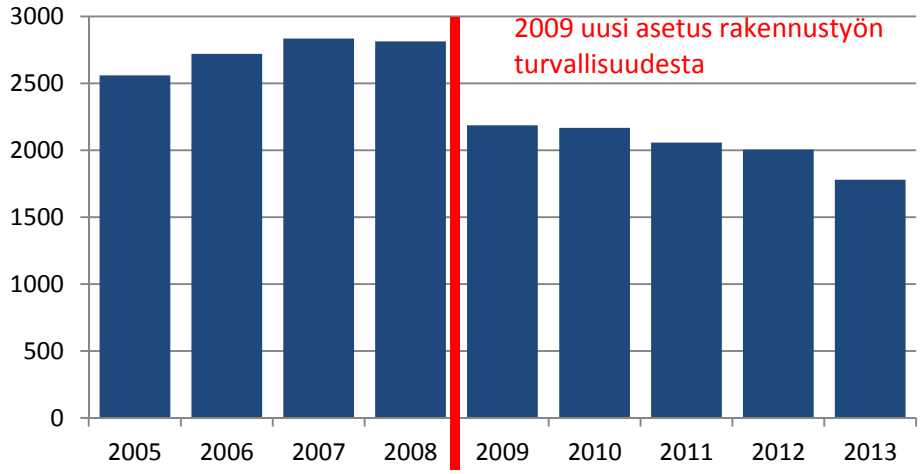

Työmaiden siisteys ja järjestys tärkeitä

Työpaikkatapaturmista 29 % liittyy henkilön liikkumiseen, 22 % käsikäyttöisillä työkaluilla työskentelemiseen ja noin 20 % erilaisten esineiden käsittelemiseen.

Yksi ongelma alalla ovat sirkkelit, joiden väärä käyttö ja puutteellinen varustus aiheuttavat jatkuvasti vakavia työtapaturmia, lähinnä sormitapaturmia, mutta myös esimerkiksi muita käden alueen vammoja ja silmätapaturmia.

Liikkumistapaturmien suuri osuus ja niiden osuus myös vakavimmista tapaturmista muistuttaa edelleen siitä, että huomiota tulisi kiinnittää työmaiden järjestykseen ja kulkuväylien siisteyteen.

40 % rakennusalan työpaikkatapaturmista on yläraajojen vammoja, eniten näistä on sormitapaturmia. 23% alaraajojen vammoja, joista turvajalkinekäytännöistä huolimatta edelleen vajaa puolet on varpaiden, jalkaterän ja nilkan alueen vammoja.

Mutta ovatko turvajalkineet oikeantyyppisiä? Suojaavatko ja tukevatko jalkineet esimerkiksi nilkkaa riittävästi? Vahinkokuvauksissa toistuvat kuvaukset ”nilkka murtui / vääntyi / muljahti / nyrjähti / taittui”.

19 % on pään alueen vammoja, joista huomattava osa edelleen silmätapaturmia.

Tapaturmaeläkkeet 2013

Tapaturmavakuutuslaitokset vahvistivat vuonna 2013 yhteensä 363 uutta palkansaajien ja yrittäjien työajan vakuutuksista korvattavaa tapaturmaeläketapausta, eli eläkkeitä vahvistettiin 52 kpl vähemmän kuin vuonna 2012. Uusista tapauksista 221 oli täysiä eläkkeitä ja loput 142 osaeläkkeitä. Osaeläkettä saavan henkilön ansiotaso on alentunut tapaturman seurauksena, mutta hän kuitenkin pystyy jatkamaan työelämässä.

Työpaikkatapaturmista seuranneita eläkkeitä vahvistettiin vuonna 2013 yhteensä 236, eli 21 tapausta vähemmän kuin vuonna 2012. Työmatkatapaturmista aiheutuneita tapauksia vahvistettiin 46 ja ammattitaudeista 81, eli molemmat vähenivät edellisvuodesta.

Tapaturmaeläkkeisiin johtaneiden vahinkojen tilastointi poikkeaa tapausten hitaan selviämisen vuoksi muiden vahinkojen tilastoinnista. Vahvistetulla tapaturmaeläketapauksella tarkoitetaan vahinkoa, jolle vakuutuslaitos on vahvistanut eläkepääoman.

Eläkepääoman vahvistus tehdään, kun eläkettä koskevat tiedot ovat vakuutuslaitoksen arvion mukaan lopulliseksi vakiintuneet. Tapaturman sattumisajankohdan ja eläkkeen vahvistamisen välissä voi olla vuosien viive. Ammattitautien tapauksessa altistuminen on voinut tapahtua kymmeniä vuosia ennen taudin ilmenemistä ja eläkkeen vahvistamista.

Lisätietoja ja yksityiskohtaisempia tilastoja on saatavilla TVL:n www-sivujen kautta: www.tvl.fi/fi/Tilastot-/Tilastojulkaisut/Vahvistetut-tapaturmaelakkeet/

Kasvutrendi vapaaehtoisesti vakuutettujen työpaikkatapaturmissa

Vakuutetuille yrittäjille ja heidän perheenjäsenilleen (tässä käsitellään yhdessä termillä ”yrittäjät”) korvattujen työpaikkatapaturmien lukumäärä on kasvanut melko tasaisesti koko tarkastelujakson ajan lukuun ottamatta pientä vaihtelua.

Trendi on selvä, mutta on vaikeampaa tulkita siitä riskiä, koska suhdelukujen laskemiseksi ei ole tarkkaa vertailutietoa yrittäjien tekemästä työn määrästä.

Selvästi eniten työpaikkatapaturmia sattuu rakennusalan (noin 36 %) yrittäjille, seuraavaksi eniten kuljetusyrittäjille (noin 12 %), kauppiaille (noin 10 %) ja teollisuusyrittäjille (noin 9 %).

Yrittäjien työpaikkatapaturmat ovat olleet profiililtaan keskimäärin vakavampia kuin palkansaajien. Tämä johtuu todennäköisesti osin siitä, etteivät yrittäjät ilmoita lievimpiä työpaikkatapaturmia vakuutusyhtiöön.

44 % yrittäjien työpaikkatapaturmista liittyy henkilön liikkumiseen. Nämä ovat lähinnä putoamisia ja kaatumisia sekä noin 16 % taakan käsivoimin siirtämiseen että esineiden käsittelemiseen ja noin 11 % käsikäyttöisillä työkaluilla työskentelemiseen. Naisyrittäjien työtapaturmat ovat verraten harvinaisia.

Oppilaiden, opiskelijoiden, palkattomien harjoittelijoiden ja hoitolaitoshoidokkien työpaikkatapaturmien määrissä ei muutosta

Tapaturmavakuutuksesta korvataan työpaikkatapaturmia myös eräille palkattomille ryhmille, kuten harjoittelijoille ja vangeille.

Näiden vakuutettujen, mutta palkattomien ryhmien työpaikkatapaturmat koodataan erillisille ammattikoodeille, joille sattuneiden työpaikkatapaturmien lukumäärä vuonna 2013 oli yhteensä 2 793. Muutosta edellisvuoteen oli kokonaislukumäärässä vain +0,3 %.

Suurin osa näistä työpaikkatapaturmista sattui ammattikoulujen oppilaille (noin 87 %).

Oppilaiden ja opiskelijoiden tapaturmista suuri osa on lieviä, mutta joukossa on muutamia hyvinkin vakavia työpaikkatapaturmia.

Nuorten työpaikkatapaturmissa korostuvat erityisesti käsityökalujen sekä koneiden käyttö ja niistä aiheutuvat sormi- ja silmävammat.

32. Yrittäjien korvatut työmatka- ja työpaikkatapaturmat sattumisvuoden mukaan

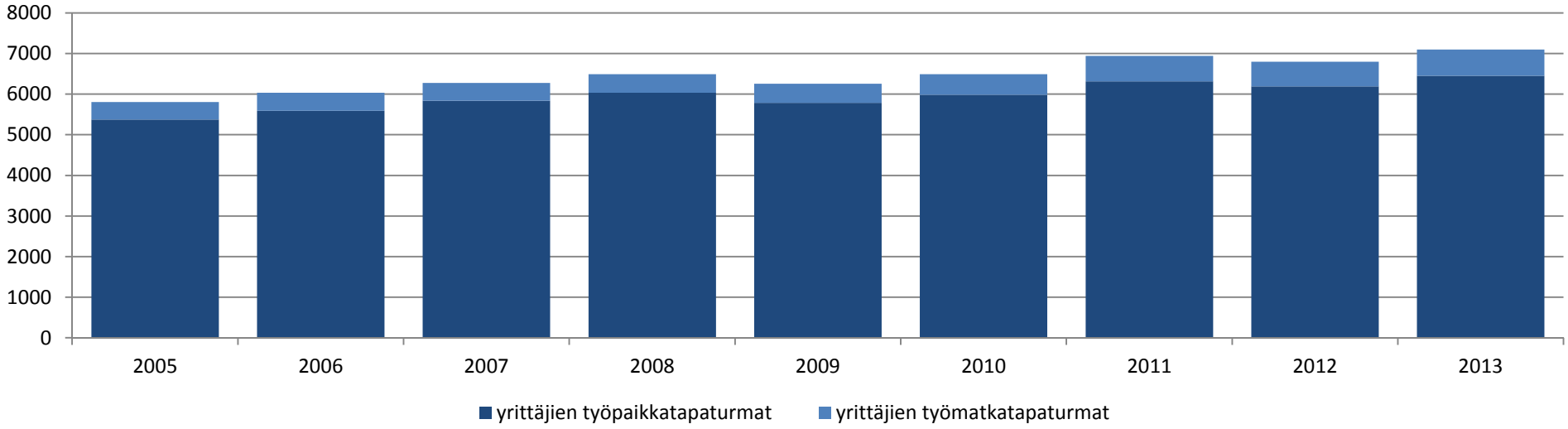

33. Yrittäjien vähintään 4 päivän työkyvyttömyyteen johtaneiden työpaikkatapaturmien lukumäärä vuonna 2013

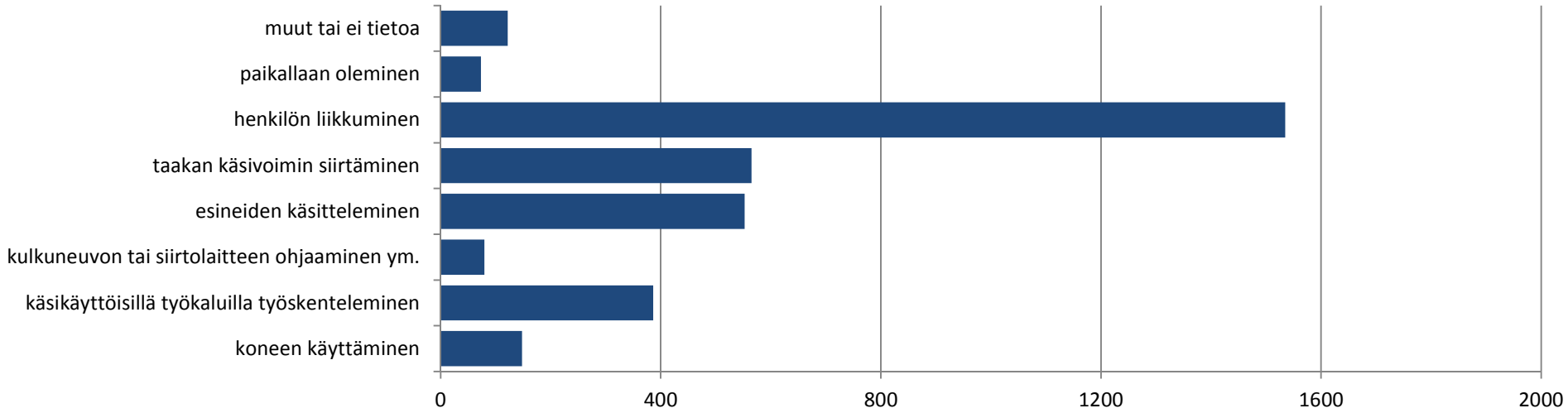

TAPATURMA/AMMATTITAUTI-ILMOITUS

Perustuu elokuun 20. päivänä 1948 annettuun tapaturmavakuutuslakiin ja siihen liittyviin lakeihin ja asetuksiin.

1. TYÖNANTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Työnantajan nimi (yrityksen virallinen nimi)

Puhelin | Faksi | Sähköpostiosoite | Y-tunnus

Lähiosoite | Postinumero | Postitoimipaikka

Toimiala | Vakuutusnumero | Konsernitunnus

Pankkiyhteys: täydellinen tilinumero | Yrityksen yksikkö tai osasto tai osastokoodi

2. VAHINGOITTUNUTTA KOSKEVAT TIEDOT

Sukunimi ja kaikki etunimet (puhuttelunimi alleviivataan) | Puhelin | Henkilötunnus

Lähiosoite | Postinumero | Postitoimipaikka | Kieli ☐ Su ☐ Ru

Kansalaisuus | Ammatti | Pankkiyhteys: täydellinen tilinumero

Verotuskunta | Ennakonpidätysprosentti (tiedot verokortista) perusprosentti lisäprosentti

Rajatulo, johon saakka perusprosenttia sovelletaan (vuosimäärä)

Porrastettu pidätysprosentti (esim. koululaiset ja opiskelijat)
% euroon, % euroon, josta palkkana jo maksettu euroa

Osakkuus yrityksessä ☐ ei ☐ kyllä; vahingoittuneen yksin tai yhdessä perheenjäsenten kanssa omistama osuus %

Eläkkö vahingoittunut vakinaisesti työnantajan taloudessa ☐ ei ☐ kyllä, mitä sukua työnantajalle tai hänen puolisolleen

3. VAHINKOA KOSKEVAT TIEDOT

Tapaturman sattumispäivä/ammattitaudin ilmenemispäivä | Viikonpäivä | Kellonaika

Tapaturman sattumispaikkakunta (kunta tai osoite)

Sattuiko tapaturma työpaikalla tai työpaikkaan kuuluvalla alueella
☐ työssä ☐ ei työtehtävissä; missä ☐ kahvi- tai ruokatauolla

Sattuiko tapaturma työpaikan ulkopuolella
☐ työtehtävissä ☐ matkalla asunnosta työhön ☐ muulla matkalla; millä
☐ kahvi- tai ruokatauolla ☐ matkalla työstä asunnolle ☐ vapaa-aikana

Tapaturmapäivänä työn piti alkaa klo päättyä klo

Lopettiko vahingoittunut työnsä tapaturman satuttua ☐ ei ☐ heti ☐ myöhemmin pvm. ja kellonaika

Ilmoitettiinko tapaturmasta työnantajalle ☐ ei ☐ kyllä, ilmoituspvm.

Sairaanhoito alkoi ☐ heti ☐ myöhemmin

Päivämäärä

Sairaalan, terveyskeskuksen tai muun hoitopaikan nimi ja osoite

Työkyvyttömyyden kesto (lomakkeen täyttäjän arvio)
1 ☐ sattumispäivä 2 ☐ 1-2 päivää 3 ☐ 3 päivää-kuukausi 4 ☐ yli kuukausi

Onko palannut entiseen työhön ☐ ei ☐ kyllä

Työhönpaluupäivä

Tapaturman sattumista koskevia lisätietoja antaa (esim. esimies, työnjohtaja; nimi osoite, puhelin ja sähköpostiosoite)

4. VAMMAN LAATU

Vamman laatu (esim. luunmurtuma, ruhje- tai palovamma, venähdys, ihottuma; lomakkeen täyttäjän näkemys riittää)

Vahingoittunut ruumiinosa (esim. silmä, selkä, sormet, alaraajat)
☐ oikea ☐ vasen

5. MITEN TAPATURMA SATTUI / AMMATTITAUTI AIHEUTUI

Selostus tapaturmasta ja sen syistä tai ammattitaudin aiheutumisesta sekä työympäristöstä. 1) TYÖPAIKKATAPATURMAN selostuksesta on ilmettävä seuraavat asiat: Mitä työtä (*tuotanto-, kunnossapito-, merimiestyötä jne.*) ja työsuoritusta (*ajoi trukkia, nosti taakkaa jne.*) henkilö teki, kun tapaturma sattui? Mitkä poikkeamat normaalitoiminnasta johtivat vahingoittumiseen (*sähköhäiriö, käsihiomakoneen hallinnan menettäminen, liukastuminen jne.*)? Miten vamma syntyi (*työkalu viilsi, roska lensi silmään jne.*)? Mikä aiheutti vamman (*puristin, sorvi, tikkaat, telineet jne.*)? **2) TYÖMATKATAPATURMAN** selostuksesta on ilmettävä mikä aiheutti tapaturman, henkilön liikkumistapa sekä mahdollinen poikkeaminen säännöllisestä työmatkareitistä ja poikkeaman syy. **3) AMMATTITAUDIN** selostuksesta on ilmettävä, mistä ammattitaudin arvellaan aiheutuneen (*kemiallisen aineen nimi jne.*).

TYÖPAIKKATAPATURMAN luokittelukoodit voidaan merkitä alla oleviin ruutuihin (lisäohjeet erillisessä tilastoliitteessä).

Työtehtävä (A)		Työsuoritus (B)		Poikkeama (C)		Vahingoittumistapa (D)		Aiheuttaja (E)	

© TVL 6/2002

6. VAHINKOA KOSKEVIA LISÄTIETOJA

Vahingoittuneen käyttämän moottoriajoneuvon rekisterinumero tai muu tunnus | Liikennevakuutusyhtiö | Liikenteeseen osallistuminen ☐ matkustajana ☐ kuljettajana

Toisen osapuolen ajoneuvon rekisteritunnus tai muu tunnus | Liikennevakuutusyhtiö

Aiheutuiko tapaturma vahingoittuneen päihtymyksestä, huolimattomuudesta tai työsuojelumääräysten vastaisesta teosta
☐ ei ☐ kyllä; miten

Tapaturman aiheutti toinen henkilö ☐ ei ☐ kyllä | Aiheuttamistapa, aiheuttajan nimi ja osoite

Onko asiasta ilmoitettu poliisille
☐ ei ☐ kyllä; poliisilaitoksen nimi

Tapaturman silminnäkijän nimi, osoite ja puhelin

7. KUOLEMANTAPAUKSESSA ILMOITETTAVA

Vahingoittuneen kuolinpäivä | Omaiset (sukulaisuussuhde ja nimi)

Kuolinpesän hoitajan nimi, osoite ja puhelin

8. TYÖSUHDETIEDOT

Toistaiseksi jatkuva työsuhde ☐ työsuhteen alkamispvm.

Määräaikainen työsuhde ☐ mille ajalle työsopimus oli tehty

Päätoimi ☐ | Sivutoimi ☐ | Opiskelija ☐ oppilaitos | Eläkeläinen ☐

Viikottainen työaika | Jos työ on osa-aikaista, työpäivän kesto ja työpäivien lukumäärä/viikko ja syy osa-aikaisuuteen

Työsuhteesta ja palkasta antaa lisätietoja (esim. palkanlaskija; nimi, puhelin, sähköpostiosoite)

TIEDOT PÄIVÄRAHAN MAKSAMISEKSI

9. SAIRAUSAJAN PALKAN MÄÄRÄ

- ilmoitetaan maksetun sairausajan palkan määrä neljän viikon ajalta tapaturmasta lukien **(ei tapaturmapäivältä)**

Maksettu sairausajan palkkaa ajalta | euroa

Maksettu sairausajan palkka ajalta | euroa

Sairausajan palkanmaksuvelvollisuuden päättymispäivä | Sairausajan palkan määräytymisperuste

Onko sairausajan palkkaa maksettu koko työkyvyttömyysajalta vai vain osalta esim. lomautuksen tai osa-aikaeläkkeen vuoksi?
☐ koko työkyvyttömyysajalta ☐ vain osalta; täytettävä palkkatiedot kohta 10

Onko sairausajan palkkana maksettu vain osa palkasta (esim. 50 % työsuhteen kestettyä alle kuukauden)?
☐ kyllä; täytettävä myös palkkatiedot kohta 10

10. PALKKATIEDOT

Täytetään, jos sairausajan palkkaa ei ole maksettu lainkaan, maksettu vain osa palkasta, tai maksettu vain osalta työkyvyttömyysaikaa

Rahapalkka neljän viikon ajalta ennen tapaturmaa (esim. kaksi viimeistä kahden viikon palkkajaksoa) tai siltä lyhyemmältä ajalta, jonka työsuhde on kestänyt **(tapaturmapäivältä ei ilmoiteta palkkatietoja)**. Tältä ajalta ilmoitetaan kertynyt rahapalkka, mutta ei luontoisetuja eikä lomarahaa.

Ajalta | euroa

Ajalta | euroa

Palkan määräytymisperuste euroa/tunti | Em. aikaan sisältyvien työpäivien tai työtuntien luku

Palkattomat poissaolot em. aikana, aika ja syy

Kuukausipalkka | Palkka tapaturman sattuessa euroa/kk | Mahdolliset lisät, lisän laatu ja keskimäärin euroa/kk

11. MUUT TYÖSUHTEET JA YRITTÄJÄTOIMINTA

Onko samanaikaisesti muita työnantajia?
☐ ei ☐ kyllä

Muun työnantajan nimi ja osoite

Onko vahingoittunut toiminut samanaikaisesti yrittäjänä?
☐ ei ☐ kyllä ☐ maatalousyrittäjänä ☐ muuna yrittäjänä lisätietoja; yrittäjätoiminnan laatu

12. TYÖNANTAJAN MUUT SUORITUKSET

Muut suoritukset kuin sairausajan palkka euroina, esim. sairaanhoitokulut (kuitit lähetettävä)

13. VAHINGOITTUNEEN SUORITUKSET

Sairaanhoitokulut euroina (kuitit lähetettävä) | Matkakustannukset euroina (kuitit lähetettävä) | Muut kulut euroina (kuitit lähetettävä)

14. SAIRAUSVAKUUTUS

Onko tapaturman johdosta haettu sairausvakuutuksen päivärahaa
☐ ei ☐ kyllä

Kansaneläkelaitoksen toimiston nimi

15. ALLEKIRJOITUS

Paikka ja päiväys | Työnantajan tai työnantajan edustajan allekirjoitus, puhelinnumero ja nimenselvennys

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto

Bulevardi 28 / PL 275
00120 Helsinki

www.tvl.fi